

DIRBAME LIETUVAI IR DEMOKRATIJAI

(AMERIKOS LIETUVIŲ
TARYBOS 56-ASIS
SUVAŽIAVIMAS)

Z. Juškevičienė

PRADŽIA

Amerikos Lietuvių Tarybos 56-tasis suvažiavimas įvyko lapkričio 2 d. Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje, Chicago, IL. Suvažiavime dalyvavo ALT'os skyrių atstovai nuo Atlanto iki Ramiojo vandenyno: vieni žodžiu, kiti raštu. Apsčiai atvyko ir svečių, visuomenės veikėjų, ALT'os veikla besidominčių ir ją remiančių. Suvažiavimas gyvai aptarė valdybos ir Jungtinių Baltų tautų komiteto – JBANC veiklą Washington. Aiškiai pasisakyta už Karaliaučiaus krašto demilitarizavimą – Rusijos kariuomenės ir jos ginklų išvežimą iš šio krašto. Rūpestingai ieškojome Lietuvai kelio į NATO.

Suvažiavimą pradėjo ALT'os valdybos pirmininkas Gr. Lazauskas. Jis pasveikino suvažiavimą, pakvietė darbo prezidiumą, pasiūlė suvažiavimo komisijas. Pirmininkauti buvo pakviesti P. Buchas ir A. Pautienis, kurie pasigėrėtinais sklandžiai vadovavo suvažiavimui. Sekretoriatą sudarė S. Dubauskas ir J. Šidlauskas. Suvažiavime dirbo šios komisijos: mandatų (V. Radžius, Vaitkutė), spaudos (Z. Juškevičienė, A. Repšienė, J. Žemaitis), rezoliucijų (K. Burba Z. Juškevičienė, A. Mažeika, A. Regis).

Pakilia nuotaika sugiedoti JAV ir Lietuvos him-

nai, o kunigas V. Zakarauskas sukalbėjo itin kūrybišką, tautiniais ir religiniais motyvais perpintą invokaciją.

SVEIKINIMAI

Suvažiavimą sveikino JAV Atstovų rūmai (A. Lipinski), Lietuvos diplomatinė tarnyba, politinių organizacijų, sąjūdžių atstovai, atskiri visuomenės veikėjai. Politinių kalinių ir tremtinių vardu sveikino P. Narutis. Jis padėkojo ALT'os veikėjams už rūpestį, veiklą lietuvių tautai ir valstybei, palinkėdamas jiems sėkmingo darbo. D. Adomaitis sveikino "Lietuvių balso" vardu. Jis pareiškė didelę pagarbą ALTO steigėjams: L. Šimučiui, P. Grigaičiui, A. Oliui, M. Vaidylai, jau seniai į Amžinybę iškeliavusiems, bet Lietuvai ir išeivijai daug nusipelnusiems. Jis pasakė, kad jei mes čia, tai – nuopelnas šių patriotų, ALT'os veikėjų. D. Adomaitis akcentavo: "ALT'a buvo, yra ir bus reikalinga".

Ev. Oželienė pasveikino suvažiavimą Lietuvos Vyčių vardu, pažadėdama ir ateityje remti ALT'os veiklą. Dr. V. Dargis sveikino Amerikos lietuvių susivienijimo vardu, pasakydamas, kad susivienijimas šiame švenčia 135-uosius veiklos metus, kad jo kūrėjai buvo giliai susipratę, sąmoningi lietuviai, kaip dr. J. Šliūpas ir kiti. Jis prašė šios organizacijos nesusitapatinti su Romos katalikų susivienijimu ir pažadėjo paramą ALTO veiklai. Dr. J. Valaitis sveikino Socialdemokratų vardu, tvirtai pasisakydamas už Karaliaučiaus

krašto demilitarizavimą ir laipsnišką jo grąžinimą prie Lietuvos. Mažosios Lietuvos sąjūdžio vardu sveikino jo nepailstantis veikėjas A. Regis. Jis ugingai kalbėjo Karaliaučiaus reikalu, nurodydamas, kokį pavojų kelia ši Rusijos užgrobtą sritį Lietuvos valstybei. A. Regis kvietė dėti visas pastangas, kad JAV valdžia pareikalautų demilitarizuoti Karaliaučiaus kraštą nedelsiant. Suvažiavimas šiam jo pasisakymui pritarė ilgais, skardžiais plojimais.

Gana daug sveikinių gauta ir raštu. Sveikino Lietuvos ambasadorius iš Washington dr. A. Eidintas, Lietuvos gen. konsulas V. Kleiza iš Chicago, Lithuanian Chamber of Commerce, St. Petersburgo ALT'os skyrius, Vilniaus krašto sąjunga, Amerikos lietuvių katalikų moterų sąjunga ir kiti. Visi sveikintojai dėkojo nepailstantiems ALTO veikėjams už pasišventimą Lietuvos reikalams ir pažadėjo visapusišką paramą.

ALT'os ATASKAITINIAI PRANEŠIMAI

Centro valdybos pirmininkas Gr. Lazauskas perskaitė platų pranešimą. Jis nurodė, kad ALT'os valdyba veikia tiesiogiai ir per Jungtinių Baltų komitetą – JBANC, Washington. Amerikos Lietuvių Taryba dalyvauja tarptautinių grupių konferencijose ir kitose politinio gyvenimo struktūrose. ALT'os valdyba deda pastangas, kad Karaliaučiaus kraštas būtų kuo greičiau demilitarizuotas, kad būtų atitolintas pavojus

Dr. Jonas Račkauskas – naujasis ALT'os valdybos pirmininkas kalbasi su dr. J. Geniu – ilgamečiu ALT'os atstovu Jungtiniame Baltijiečių komitete

Lietuvos laisvei. Šiuo tikslu sudarytas specialus komitetas, kuriam pirmininkauja dr. J. Valaitis. Komitetas jau yra parašęs memorandumą, skirtą JAV Prezidentui ir Kongresui. ALT'a palaiko ryšį su Lietuvos vyriausybe, akylai seka Lietuvos demokratėjimą.

ALT'os pirmininkas dalyvavo Koalicijos pasitarime. Jis asmeniškai kalbėjosi su JAV prezidentu Bill Clinton, kėlė NATO praplėtimo klausimą ir įteikė ALT'os raštą dėl Karaliaučiaus demilitarizavimo. ALT'a gavo Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko laišką dėl bendradarbiavimo ir į jį atsakė. Cleveland skyriaus pirmininkas A. Pautienis buvo įgaliojtas dalyvauti Baltųjų Rūmų konferencijoje. Jis informavo senatorių Claiborne Pell Karaliaučiaus ir HR-51 rezoliucijos priėmimo Senate reikalu.

Dr. J. Genys – ALT'os atstovas Baltų komitete (JBANC) pateikė itin plačią veiklos apžvalgą. Baltieji rūmai, Valstybės departamentas ir įvairios valdžios institucijos bei komisijos kreipia daugiau dėmesio ne

ties į pavienius asmenis ir grupes, kiek į Washington veikiančias įvairių tautybių atstovų organizacijas, vadinamas UMBRELLA ORGANIZATION. Washington veikia trys tokio pobūdžio organizacijos: JBANC; CEEC – (Central and East European Coalition); NCAG – (National confederation of America Ethnic, Inc). Jau trisdėšimt penkeri metai ALT'a, veikdama tiesiogiai ir per šias politines struktūras, palaiko ryšius su JAV prezidentu ir Kongresu, informuoja juos apie Lietuvą. Dėl Lietuvos reikalų rašomi memorandumai ir petijos JAV vyriausybei. Neužmiršti ir kiti tarptautiniai klausimai. Pavyzdžiui, buvo kreiptasi į JAV vyriausybę, kad ji pasmerktų Rusijos agresiją Čėčėnijoje, kreiptasi dėl Bosnijos taikos plano palaikymo, dėl biudžeto nemažinimo tarptautiniams reikalams.

Daug daroma dėl NATO plėtimo ir Baltijos valstybių priėmimo į NATO bei kitais Lietuvai svarbiais reikalais.

(Nukelta į 7 psl.)

Šiame numeryje:

Naujas is Seimas pradėjo darbą	– 2 psl.
Ar popiežius atvyks į Kubą?	– 3 psl.
Viltį teikiantys naujosios valdžios žingsniai	– 4 psl.
Baltijos šalys ir NATO	– 5 psl.
Portugalijos keliais	– 6 psl.
Jaunuoliui: tavo santykis su Dievu	– 7 psl.
V. Vijeikį – į prezidentus	– 9 psl.
Kaimynų naujienos	– 10 psl.
Kas, kur ir kada?	– 11-12 psl.

56-ojo ALT'os suvažiavimo dalyviai ir svečiai. Pirmoje eilėje sėdi (iš kairės): dr. J. Genys, dr. J. Valaitis, dr. J. Račkauskas, inž. E. Bartkus, dr. V. Dargis, T. Blinstrubas kan. V. Zakarauskas, A. Pautienis

Girdėta iš Vilniaus

• **IŠRINKTA SEIMO VADOVYBĖ.** Lietuvos Respublikos Seimo pirmininku išrinktas Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) pirmininkas Vytautas Landsbergis. Slaptu balsavimu už jį balsavo 107 parlamentarai, 28 buvo "prieš", 1 biuletenis sugadintas. Seimo pirmininko pavaduotojais išrinkti: Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) frakcijos narys, šios frakcijos buvusiame Seime seniūnas Andrius Kubilius, Krikščionių demokratų frakcijos narys Feliksas Palubinskas, Romualdas Ozolas, atstovaujantis Centro frakcijai ir Arvydas Vidžiūnas - Tėvynės sąjungos frakcijos seniūnas. Tėvynės sąjungos frakcijos narys Jurgis Razma išrinktas Seimo kancleriu. Pirmuoju Seimo pirmininko pavaduotoju paskirtas Andrius Kubilius.

• **NAUJOJO SEIMO FRAKCIJOS.** Visi 137 naujieji parlamentarai tapo frakcijų nariais. Naujajame Seime bus devynios frakcijos. Didžiausioje - Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) frakcijoje - 69 Seimo nariai. 16 narių turės Lietuvos krikščionių demokratų partijos frakcija. Trečioji pagal dydį Centro sąjungos frakcija turės 14 narių, nes prie jos prisijungė jokiai partijai nepriklausantis Audrius Butkevičius. Po 12 narių yra Socialdemokratų partijos ir LDDP frakcijose. Seimo nariai - Kazimiera Prunskienė, Kazys Bobelis ir Albinas Vaižmužis paskelbė, kad įkūrė Nepriklausomą frakciją. Joje - 4 nariai. Trijų partijų - Lietuvos moterų, Krikščionių demokratų sąjungos ir Valstiečių partijos vadovai pareiškė nesą "tarpusavyje susiję ideologiniais-partiniais ryšiais". Šios frakcijos seniūnė - K. Prunskienė. Prie jų prisijungė Lietuvos lenkų rinkimų akcijos atstovas J. Mincevičius. Demokratų, Jungtinėje ir Liberalių reformų frakcijose yra po tris narius.

• **NAUJAJAME LIETUVOS SEIME BUS 12 KOMITETŲ:** Kaimo reikalų, Biudžeto ir finansų, Ekonomikos, Gamtos apsaugos, Nacionalinio saugumo, Socialinių reikalų ir darbo, Švietimo, mokslo ir kultūros, Užsienio reikalų, Valdymo reformų ir savivaldybių, Teisės ir teisėtvarkos, Žmogaus ir piliečio teisių bei tautybių reikalų, Sveikatos reikalų. Baigusiame kadenciją Seime veikė 11 komitetų.

• **PREMJERAS - GEDIMINAS VAGNORIUS.** G. Vagnorius lapkričio 28 dieną paskirtas Lietuvos Ministrų Pirmininku ir oficialiai įpareigotas sudaryti naują vyriausybę. Pasirašydamas dekretą dėl Ministro Pirmininko paskyrimo, Prezidentas pareiškė tikėjimą, kad naujoji vyriausybė bendradarbiaus su valstybės vadovu.

• **PLANUOJAMA PERTVARKYTI VYRIAUSYBĘ.** Naujasis Seimas siūlo panaikinti penkias ministerijas - Aplinkos apsaugos, Ekonomikos, Energetikos, Miškų ūkio, Pramonės ir prekybos ministerijas ir vietoj jų įkurti tris naujas - Aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių, Europos reikalų bei Ūkio ministerijas.

G. Vagnorius išdėstė svarbiausius klausimus, kuriuos turės spręsti būsimoji vyriausybė. Tai, pasak jo, vidaus ir užsienio išsiskolinimai, energetikų problemos, žmonių gyvenimo lygio kėlimas, investicijų skatinimas, kova su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu.

• **VYRIAUSYBĖS SUDARYMAS.** Lapkričio 29 d. G. Vagnorius pristatė Prezidentui kandidatų į ministrus sąrašą. Prezidentas pradėjo susitikimus su kandidatais. G. Vagnorius žurnalistams sakė po pokalbio su Prezidentu supratęs, kad "nebus didelių nesusikalbėjimų su valstybės vadovu kabineto narių skyrimo klausimais". A. Brazauskas pirmiausia pareiškė norįs susitikti su kandidatu į finansų ministrus. Juo siūloma skirti 28 metų verslininką, konservatorių Rolandą Matilaiską, jau dirbusį šioje ministerijoje, kai jai vadovavo Elvyra Kunevičienė. Penktadienį Prezidentas taip pat susitiko su pretendais į ministrų postus: Vidmantu Žiemeliu, kuris siūlomas vidaus reikalų ministru, Algirdu Saudargu, pretenduojančiu į užsienio reikalų ministro pareigas, kandidatu į krašto apsaugos ministrus Česlovu Stankevičiumi, Vytautu Pakalniškiu, siūlomam skirti teisingumo ministru, pretendentė į socialinės apsaugos ir darbo ministres Irena Degutienė, kandidatu į Ekonomikos ministerijos vadovus Pramonininkų konfederacijos viceprezidentu Vincu Babiliumi (reorganizavus vyriausybę, jis taptų Ūkio ministru) bei pretenduojančiu tapti ryšių ir informatikos ministru Rimantu Pleikiu. Tėvynės sąjungos valdybos narę Laimą Andrikiene siūloma skirti Pramonės ir prekybos ministre. Po reorganizacijos ji būtų Europos reikalų ministre. Lietuvos centro sąjunga gavo Tėvynės sąjungos pasiūlymą skirti du atstovus į naująją šalies Vyriausybę: Statybos ir urbanistikos ministru - Seimo narį Algį Čapliką, o Aplinkos apsaugos - Dzūkijos nacionalinio parko direktorių valdybos narį Imantą Lazdinį.

Iš visur - apie viską

AR GALI PASIKEISTI F.KASTRO?

Algirdas Pužauskas

Neseniai tarptautinėje politikoje buvo pastebėti Vatikano ir komunistinės Kubos santykių pasikeitimo ženklai. Vatikano diplomatai kritikavo naują JAV įstatymą, kuris dar labiau izoliuoja Kubą tarptautinėje prekyboje. Prezidentas Clintonas tą įstatymą, pavadintą Helms-Burton vardu, pasirašė dar kovo mėnesį, po to, kai Kubos karinė aviacija numušė du kubiečių politinių pabėgėlių iš Floridos pasiūstus civilinius lėktuvus. Šis įstatymas leidžia Amerikos piliečiams skųstis teismuose, jei užsienio šalių biznio bendrovės prekiauja su Kuba ar investuoja Kuboje savo lėšas. Įstatymas leidžia neduoti vizų atvažiuoti į Ameriką tokių užsienio įmonių vadovybių nariams.

Kuboje jau lankėsi Vatikano užsienio reikalų ministras kardinolas Roger Eshgaray, kuris dar prieš savo kelionę viešai pasmerkė Helms-Burton įstatymą, sakydamas, kad kai kurios įstatymo dalys yra abejotinos. Prieš tą įstatymą yra pasisakiusios Europos Sąjungos valstybės - Amerikos sąjungininkės ir daug Pietų Amerikos katalikų vyskupų.

Neteko matyti spaudoje, ką veikė aukštieji Vatikano diplomatai Kubos sostinėje, tačiau lapkričio 19 d. Vatikano valstybės galva, popiežius Jonas Paulius II oficialiai priėmė Kubos ilgameitį diktatorių Fidelį Kastro savo privačioje bibliotekoje ir kalbėjosi su juo 35 minutes. Po šio istorinio susitikimo Vatikano spaudos direktorius Joaquín Navarro Vals papasakojo žurnalistams, kad popiežius savo svečiui pažadėjo ateinančiais 1997 metais aplankyti komunistinę Kubą, kurios jis dar nėra matęs, nors jau pabuvojo visose kitose Pietų Amerikos šalyse. Popiežius reikalavęs ir gavęs F. Kastro pažadą, kad svečias galės su savo palyda važinėti Kuboje, kur norės ir susitikti, su kuo tik nori. F. Kastro po pasimatymo su popiežium, užsienio korespondentų klausinėjamas, pasakė: "Žinoma, mes nekelsime jokių sąlygų, nebūs jokių suvaržymų. Mes

priimsime jį pagarbiai."

Romoje, kaip žinoma, vyko Jungtinių Tautų organizuota Pasaulinė maisto ir žemės ūkio konferencija, kurioje įžanginę kalbą pasakė popiežius Jonas Paulius II. Savo kalboje jis užsiminė ir apie tarptautines sankcijas, prekybos apribojimą bei embargą, pasmerkdamas tokius veiksmus. Įvairūs varžymai, jo nuomone, paprastai nepaliečia įvairių režimų vadų, vyriausybės narių, bet skaudžiai atsiliepia eiliniams gyventojams, kurie pirmieji nukentčia nuo tokių sankcijų.

Šioje konferencijoje be savo įprastos karinės uniformos, gražiai apkaręs žils-tančią barzdą, dalyvavo ir Kubos ilgameitis diktatorius, Kubos delegacijos vadovas. Stebėtojai spėlioja, kad jaunystėje baigęs katalikišką gimnaziją, F. Kastro sendamas ims keisti savo pažiūras į Bažnyčios mokymą. Iki šiol F. Kastro visada kritikuodavo Bažnyčią, kad ji kišasi į valstybės reikalus ir trukdo revoliucijoms.

Vatikano žinių tarnyba paaiškino, kad popiežiaus nutarimas pasikalbėti su Kubos "prezidentu" F. Kastro liečia Kubos santykius su Bažnyčia. Popiežius norįs normalių sąlygų Bažnyčios veiklai, nes yra žinoma, kad iš 11 milijonų Kubos gyventojų net 85 % yra katalikai. Vizitas Kuboje bus tuoj pradėtas organizuoti ir gali įvykti kitų metų spalio mėnesį, kada popiežius yra pažadėjęs aplankyti Braziliją.

Amerikos knygų leidykla Doubleday neseniai išleido 582 psl. turinčią knygą, kurioje rašoma apie dabartinio popiežiaus santykius su komunistiniais režimais. Knyga vadinasi "His Holiness John Paul II and the Hidden History of Our Time". By Carl Bernstein and Marco Politi. Amerikietis Carl Bernstein pagarsėjo prezidento Niksono Watergate skandalo laikais, daug rašė apie Vašingtono politinio gyvenimo užkulsius. Italas M. Politi yra Romos "La Repubblica" laikraščio religinių reikalų bendradarbis. Autoriai remiasi slaptais šaltiniais, tarp kurių pagrindinis - buvusio JAV valstybės sekretoriaus Aleksandro Haigo pavaduotojas, kurio pavardė nutilima. Knygoje pabrėžiamas "slaptas susitarimas" tarp popiežiaus Jono Pauliaus ir JAV prezidento Ronald Reagano sugriauti pasaulyje ko-

munizmą.

Knygoje pasakojama, kaip jaunas Lenkijos kunigas Karolis Wojtyła užaugo ir su-brendo Antrojo Pasaulinio karo metu, studijavo slaptoje kunigų seminarijoje, kaip tapo vyskupu ir nelauktai buvo katalikų Bažnyčios kardinolų išrinktas pirmuoju ne italų kilmės popiežium po 455 metų. Dabartinis popiežius komunizmą iš arti gerai pažįstas ir jo nemėgstas.

Autorius C. Bernstein jau 1992 metais buvo paskelbęs "Time" žurnale straipsnį apie Vatikano pasitarimus su Baltųjų Rūmų atstovais. Tuo metu Vatikane Amerikos vyriausybei atstovavo įtakingas prezidento Reagan draugas ir patarėjas Vernon Walters, kuris dažnai lankydavęs popiežių. Ne sykį pas popiežių lankėsi ir tuometinis CIA direktorius William Casey. Nors 1992 m. visi straipsnyje minėti asmenys paneigė autoriaus tvirtinimus Vašingtone, Varšuvoje ir Vatikane, knygoje rašoma, kad slapta santarvė buvo patvirtinta 1982 metais popiežiaus Jono Pauliaus ir prezidento Reagan susitikime. Buvo susitarta su-naikinti "blogio imperiją", kaip tarptautinį komunizmą vadindavo prezidentas Reagan.

Daug kas pasaulyje džiaugėsi tos žmogaus teisių negerbiančios politinės sistemos sugriuvimu. Daug žmonių, o ypač tūkstančiai pabėgėlių iš Kubos tikisi, kad ir ten šis režimas subyrės.

Knygoje autoriai pabrėžia, kad popiežius nusivylęs, jog Lenkijoje, atkūrus demokratiją neprasidėjo dvasinis atgimimas, kad nesustojo abortai, skyrybos ir kitos ydos.

Red. pastaba: Italijos laikraštis "La Repubblica" jau ne kartą yra liūdnei pagarsėjęs savo skandalingais "pranešimais", kurie vėliau pasirodydavo, švelniai tariant, netikslūs.

KELIAIS SAKINIAIS

• Po rinkimų prezidentas Clintonas kelias dienas atostogavo Havajuose, aplankė Australiją, kur pasakė labai šiltai australų priimtą kalbą parlamente, dalyvavo Filipinuose 18 valstybių vadų konferencijoje, draugiškai kalbėjosi su komunistinės Kinijos prezidentu.

(Nukelta į 3 psl.)

TILŽĖS AKTAS:
MES ESAME VIENA TAUTA

Juozas Žygas

Prūsų Lietuva – tai kraštas, iš kurio į tamsią ir prispaustą Lietuvą apšvieta ėjo ir spausdintas žodis sklido. Ten buvo atspausdinta pirmoji lietuviška knyga – 1547 m. Martyno Mažvydo katekizmas ir 1570 m. – M. Mažvydo giesmynas. Kadan gi tie pirmieji lietuviški raštai buvo protestantiški, tai paskatino ir Vilniuje pradėti spausdinti lietuviškas knygas. Prūsų Lietuva taip pat davė ir pirmąjį tarptautiniu mastu pripažintą poetą Kristijoną Donelaitį.

Veikiant germanizacijai, lietuviybė jautė nuosmukius ir pakilimus. Bet vis tiek iki Bismarko laikų lietuvių kalba dar buvo naudojama ir krašto įstaigose. O Tilžėje net gimnazijoje buvo dėstoma lietuvių kalba.

Šiaip ar taip, bet iki praėjusio šimtmečio pabaigos, spausdintas žodis į Lietuvą iš Prūsijos ėjo. Jeigu rusams būtų pavykę tą spaudos "kontrabandą" sulaukyti, tai turbūt ir spaudos draudimo nebūtų panaikinę. Bet kuomet pamatė, kad jų pastangos yra bergždžios, tai ir savo

tariamą nuolaidumą parodė. Tokiu būdu Mažosios Lietuvos lietuvininkai ir Didžiosios Lietuvos lietuviybę išgelbėti padėjo.

O jie patys buvo šimtmečių kovose užgrūdinti. Į jų klestintį ir ramų kraštą 1230 metais, Vakarų Europos ir Romos remiami, geležimi apsikaustę kryžiuočiai įsibrovė, neva tai krikščionybę kardu nešdami. Maždaug per 40 metų, po sunkių ir kruvinių kovų jiems pavyko žemes iki kairiojo Nemuno kranto užimti. Tose vietose jie statė mūrines pilis. Ragainė tapo svarbiausiu jų tašku ekspansijai į Žemaičių kraštą. 1252 m. pasistatė strateginę Klaipėdos pilį, tuo lietuviškas gentis nuo jūros atskirdami.

Kaip matome, tai buvo Mindaugo laikai, kuomet patys lietuviai, galbūt jausdami ateinantį pavojų, suskato vieningą valstybę kurti. Tad tuo metu ir prūsams daug padėti negalėjo. Prūsai dar kelis sykius buvo sukilę, bet paramos nesulaukdami, buvo nugalėti.

Praėjus keliems šimtmečiams, pasaulis užmiršti juos spėjo. Ir Vakarų Europos galvosenoje Mažoji Lietuva esanti vokiškas kraštas. Tad labai nustebo ir tikėti negalėjo, kuomet Tilžėje susirinkusi Mažosios Lietuvos Tautinė Taryba paskelbė vadinamąjį Tilžės Aktą. Tuo Aktu ji pareikalavo, kad Mažoji Lietuva, apimanti Klaipėdos kraštą, Tilžę, Ragainę, Stalupėnus, Gumbinę ir kitas dar stipriai lietuviškas žemes, būtų prijungta prie atsistatęios Lietuvos. Sąjungininkams net kvapą užėmė, kad "kultūringos Vokietijos gyventojų dalis" norėtų glaustis prie kažkokios buvusios Rusijos provincijos. Juk 1918 metais ir pati Lietuva dar nebuvo pripažinta ir mažai kam žinoma. O ir lenkai, kur galėdami, propagandą varė, kad tokios Lietuvos iš viso nėra!

Tačiau Alijantai turėjo atkreipti dėmesį į Mažosios Lietuvos Tarybos deklaraciją. Tad atsiuntė komisiją su padėtimi vietoje susipažinti. Tik Klaipėdoje ir Tilžėje tesilankiusi komisija priėjo išvados: dešinįjį Nemuno kraštą su Klaipėda, Šilute ir Pagėgiais nuo Vokietijos atskirti. O kairiajame Nemuno krante germanizacija jau buvo toli pažengusi, tad jį nutarta palikti Vokietijai.

Reikia tik įsivaizduoti, kiek tie žmonės turėjo drąsos turėti, kurie tą Tilžės Aktą pasirašyti drįso. Juk tuomet Lietuva buvo, kaip mūsų rašytojai savo raštuose dėstė, "tamsi ir juoda". Tai buvo apkeista Rusijos provincija, be didesnių miestų ar pramonės. Bet tie, kurie pasirašė, turėjo stiprų kraujo ryšį, kuris juos prie tautos kamieno traukė. Tad šį žygį minėdami, turime juos ir jų drąsą prisiminti.

Reikia tik įsivaizduoti, kiek tie žmonės turėjo drąsos turėti, kurie tą Tilžės Aktą pasirašyti drįso. Juk tuomet Lietuva buvo, kaip mūsų rašytojai savo raštuose dėstė, "tamsi ir juoda". Tai buvo apkeista Rusijos provincija, be didesnių miestų ar pramonės. Bet tie, kurie pasirašė, turėjo stiprų kraujo ryšį, kuris juos prie tautos kamieno traukė. Tad šį žygį minėdami, turime juos ir jų drąsą prisiminti.

Iš visur – apie viską

(Atkelta iš 2 psl.)

• Baigdamas savo darbą JAV vyriausybėje, valstybės sekretorius Christopher tris dienas viešėjo Kinijoje, kur aptarė ekonominio bendradarbiavimo ateities planus. Po jo užuominų apie žmogaus teisių gerbimą, kinai pakeitė komunikato tekste žodį "partnerystė" į "bendradarbiavimas".

• Tūkstančiai Ruanos hutų genties pabėgėlių, sugrįžę iš stovyklų į savo namus, rado jų ūkiuose ir pastatuose jau įsikūrusias tutsių genties šeimas.

• Po ilgų ginčų Kanados provincijos Princo Edvardo salos teritorija buvo sujungta su likusia Kanada. Lapkričio 22 d. buvo baigtas statyti aštuonių mylių ilgumo tiltas, kainavęs 840 mln. dol. Saloje gyvena 135,000 gyventojų, daugiausia škotų kilmės. Jiems teks 35 metus

mokėti už tilto naudojimą. Tiltas jungs Princo Edvardo salą su Naujuoju Brunswick.

• Nuo 1991 metų vyksta Pietų Amerikos valstybių vadovų suvažiavimai. Juose dalyvauja Portugalijos ir Ispanijos šalių prezidentai. Šiomet konferencija vyko Čilės sostinėje. Buvo kalbėta, kaip sustiprinti demokratiją, padaryti ją veiksmingesnę. Suvažiavimas raštu pabrėžė, kad demokratinės sistemos svarbiausia dalis yra laisvi, periodiškai organizuojami ir visiems prieinami rinkimai. Taip pat labai svarbi susirinkimų laisvė ir teisė laisvai reikšti savo mintis. Šį dokumentą pasirašė ir F.Kastro. Nutarta 1999 metų viršūnių suvažiavimą ruošti Kuboje.

• Jungtinių Tautų Saugumo Taryba jau balsavo dėl generalinio sekretoriaus

Boutros Ghali perrinkimo. Tik vienas balsas – Amerikos – buvo prieš jo perrinkimą. Dabartinis sekretorius, 74 m. Egipto pilietis ir koptų krikščionių bažnyčios narys, pakartojo, kad jis lieka kandidatu. Už jį balsavo 14 tarybos narių, jų tarpe: Rusija, Kinija, Prancūzija, Britanija.

• Rusijos premjeras ir abiejų parlamento rūmų pirmininkai lapkričio 23 d. visą naktį derėjosi su Baltarusijos (Gudijos) prezidentu ir Konstitucinio teismo teisėjais dėl Gudijos prezidento A.Lukašenkos sugalvoto referendumo. Jis bandė padidinti savo galias, primesti Gudijai konstitucijos papildymus. Rusams tarpininkaujant sutarta, kad referendumas bus vykdomas, tačiau per 10 dienų bus derybomis bandoma susitarti dėl konstitucijos keitimo, kad šalyje nebūtų įvesta diktatūra.

Redaktoriaus skiltis

PADĖKOS DIENAI

Šią savaitę Amerikoje buvo graži šventė – Padėkos diena. Prisimindami suvargusius, bet darbščius piligrimus, žmonės paruošia gausų stalą, padeda ant jo ir tradicinį patiekalą – keptą kalakutą. Tarpusavyje kartais net palenktyniauja, kuris didesnę paukštį nusipirks. Man pasakojo, kad "rekordininkas" svėręs net 80 svarų. Bet prieš sėsdami valgyti, sukalba maldą, dėkodami Aukščiausiam už visas malones, kurias iš jo yra gavę. Lietuviai praturtina šios šventės tradicijas savo tautiniu turiniu. Neretas prisimena ir tuos, kurie praėjusiais metais sėdėjo kartu prie šventinio stalo, bet buvo pašaukti į Amžinybę. Ne vienas tauriai išreiškia ir savo pasididžiavimą Amerika, tapusia antrąja jo Tėvyne.

O aš Padėkos dienos proga labai nuoširdžiai norėčiau padėkoti žmonėms, kurie per šiuos metus išleido puikias knygas, aprašydami savo ir likimo draugų gyvenimą, apibendrindami ilgametę visuomeninę arba mokslinę veiklą. Ant redaktoriaus stalo guli graži dešimtis įvairaus storio knygų, pasiekusių mus per keletą paskutiniųjų mėnesių. Kukliame mums rašančiųjų būrelyje labai stokojaime norinčių parašyti išsamias jų recenzijas, gražiai pareklamuoti vertingą leidinį, neretai tiesiog apvainikuojantį visą jo autoriaus gyvenimą. Todėl labai prašau atleisti, kad šios knygos nebuvo anksčiau aptartos mūsų savaitraštyje.

Naujų knygų glėbelyje mane itin patraukė baltutėlis leidinys nuostabių pavadinimų "Mylėjom Lietuvą iš tolo". Jame Genovaitė Dumčiūtė-Breichmanienė su nepaprastu įtaigumu aprašė savo odisėją nuo Vilkaviškio iki Hamiltono. Ir kur tik ji bekeiliavo, neatskiriama jos palydovas buvo lietuvių tautinis šokis. Mano kartą, išaugusią brutalaus okupacijos sąlygoje, pasiekdavo tik mažos žinutės, kad kažkur Amerikoje,

Australijoje ar Venesueloje girdisi lietuviškų šokių melodijos, kad reguliariai rengiamos Tautinių šokių šventės. Bet vargu ar kas, atskirtas Melo ir Prievaratos sienomis, galėjo įsivaizduoti, koks milžiniškas patriotinio ir estetiško auklėjimo darbas vyko išeivijoje.

Mieloji autore, skaičiau Jūsų knygą su tokiu jausmu, tarsi labai ištroškęs gerčiau iš gaivaus šaltinio. Ramiuose Jūsų pasakojimuose lyg puikaus istorinio filmo kadruose plaukė nepakartojamo grožio vaizdai. Juose galėjai išvysti ir jau seniai nebegrįžtamai išėjusius, ir tuos, kurių energinga tautinė veikla tesitęsija. Jūs minite žmones, kurie dabar jau ir Lietuvoje neblogai pažistami: VDU rektorių, prof. Bronių Vaškelį, ne vienos šokių šventės organizatorių dr. Leoną Kriaučeliūną, kompozitorius Jeronimą Kačinską, visuomenės veikėjus Valdą Adamkų, Bronių Nainį ir kt.). Aprašomi pasitarimai su Cleveland "Gardinėlės" vadovais – Liudu ir Aleksandra Sagišais. Lietuvoje jau atidengtas paminklas Jūsų ne kartą paminėtam M.K.Čiurlionio ansamblio vadovui a.a. A.Mikulskiui. Ši knyga – įstabus paminklas Jūsų "Gyvatarui".

Neseniai gavome a.a. Antano Rinkūno pedagoginių raštų "Negęstanti ugnis" II-ąją dalį. Pamažu sugrįžta į Lietuvą itin vertingos išeivijos lietuvių pedagoginės pažiūros, pasiūlymai, jų sukauptos mokslinės žinios ir labai įdomi patirtis. Jos taip reikia atkuriamai Lietuvos švietimo sistemai.

Šiomis dienomis gražų savo jubiliejų švenčia Juozas Kojelis. Dėkoju Jums, Autoriau, už publicistikos rinktinę "Iš nakties į rytą". Daugeliui tenka susidurti su skirtingomis pažiūromis. Ne man gilintis į jų subtilybes. Bet ši knyga turi didelę pažintinę vertę. Leiskite palinkėti Jums ramios ir sėkmingos kūrybos metų.

LIETUVOS GYVENIMO ATSPINDŽIAI

Iš Eltos pranešimų

Kronika

SEIMO PIRMININKAS VYTAUTAS LANDSBERGIS

Vytautas Landsbergis gimė 1932 m. spalio 18 d. Kaune, inteligentų šeimoje, garsėjančioje savo nuopelnais Lietuvos kultūrai ir mokslui. 1955 metais Vytautas Landsbergis baigė Lietuvos konservatorių. Muzikologas, meno ir kultūros istorikas, profesorius.

Būdamas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininku, prof. V.Landsbergis 1990 m. kovo 11 d. pasirašė Aktą "Dėl Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo", o 1992 m. lapkričio 6 d. - Lietuvos Respublikos Konstitucijos priėmimo aktą.

MINISTRAS PIRMININKAS GEDIMINAS VAGNORIUS

G. Vagnorius gimė 1957 m. birželio 10 d. Plungės rajono Vilkaičių kaime darbininko ir mokytojos šeimoje. 1980 m. baigė Vilniaus inžinerinį statybos institutą, įsigijęs inžinieriaus ekonomisto specialybę. G.Vagnorius 1987 metais apgynė disertaciją, gaudamas ekonomikos mokslų kandidato laipsnį. Nuo 1988 metų G. Vagnorius dirbo Lietuvos mokslų akademijos Ekonomikos institute vyresniu moksliniu bendradarbiu.

1990 metais G. Vagnorius išrinktas Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos deputatu, buvo AT Prezidiumo narys. 1991 metų sausio 13 dieną G.Vagnorius paskiriamas Ministru pirmininku. Trečiajai šalies Vyriausybei jis vadovavo iki 1992 metų liepos 27 dienos. 1992 metų Seimo rinkimuose G.Vagnorius buvo išrinktas Seimo nariu. Priklausė Seimo konservatorių frakcijai, dirbo Savi-valdybių komitete. Iki 1993 metų G. Vagnorius nepriklausė jokiai partijai. Dabar - Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) narys, partijos valdybos pirmininkas.

G.Vagnorius - vedęs. Žmona Nijolė - inžinierė. Turi dukrą ir sūnų.

NAUJOJO SEIMO NUTARIMAI

Pripažinti rezistentų kariniai laipsniai. "Ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviai skelbiami Lietuvos kariais - savanoriais ir pripažįstami jų

kariniai laipsniai bei apdovanojimai", - tai skelbia lapkričio 28 d. Seime priimtas įstatymo "Dėl asmenų, represuotų už pasipriešinimą okupaciniams režimams, teisių atstatymo" papildymas. Už tokį šio dokumento papildymą balsavo 110 parlamentarų, 2 susilaikė. Niekas ne-balsavo prieš.

Aukščiausioji Taryba pervardinta į Atkuriamąją Seimą. Seimas paskelbė, kad 1990-1992 metais dirbusi Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba vadinama Aukščiausiąja Taryba - Atkuriamuoju Seimu. Už tokią deklaraciją balsavo 84 Seimo nariai, 8 buvo "prieš", 3 - susilaikė. Dokumente pabrėžiama, kad "Aukščiausioji Taryba, atkūrusi ir apgynusi nepriklausomą Lietuvos valstybę, iš tikrųjų įvykdė atkuriamojo Seimo uždavinius". Deklaracijoje primenama, kad "nepriklausomoje Lietuvoje visos šalies piliečių rinktų atstovų susirinkimas vadinamas istoriniu Seimo vardu".

SEIMAS APIE LIETUVOS UŽSIENIO POLITIKĄ

Lapkričio 28 d. Seimas priėmė deklaraciją dėl Lietuvos užsienio politikos tikslų. Joje skelbiama, kad "integracija į Europos Sąjungą ir Šiaurės Atlanto Sutarties Organizaciją bei narystė šiose organizacijose yra ne-kintami Lietuvos užsienio politikos tikslai". Parlamentarai teigia, kad Lietuva "toliau plėtos gerus santykius su kaimyninėmis ir kitomis valstybėmis, grįsdama juos visuotinai pripažintais tarptautinės teisės principais". Seimas priimtoje deklaracijoje taip pat skelbia, kad šalis visapusiškai plėtos bendradarbiavimą su Europos Sąjungos, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos narėmis ir su narystės šiose organizacijose siekiančiomis valstybėmis.

VOKIETIJOS PARLAMENTAS PASVEIKINO NAUJĄ LIETUVOS SEIMĄ

Vokietijos Bundestagas bei jo pirmininkė Rita Suessmuth sveikina naują Lietuvos Seimą. Jų pavedimu Baltijos šalių rėmimo grupės Vokietijos parlamente pirmininkas daktaras Wolfgang von Stetten pirmadienį nuširdžiai pasveikino ir palinkėjo sėkmės naujam Lietuvos parlamentui bei jo pirmininkui prof. V.Landsbergiui. W.

Stetten pažymi, kad lapkričio 25-oji yra istorinė diena demokratijos raidoje, nes Lietuvoje ligi šiol valdę buvę komunistai užleido savo vietą konservatyvioms demokratinėms jėgoms. Tai yra pirmas kartas Rytų Europoje.

SEIMO "AKCIJOS" PRADEDA DIDĖTI

Po rinkimų lapkričio mėnesį net septyniais procentais padidėjo Lietuvos gyventojų pasitikėjimas Seimu. Tačiau ši institucija tėra devintoje vietoje. Jai pasitikėjimą reiškia 22 procentai apklaustųjų.

Tradicinę apklausą surengė bendroji Lietuvos ir Didžiosios Britanijos rinkos ir viešosios nuomonės tyrimų kompanija "Baltijos tyrimai". Apklausta 1012 žmonių. Didžiausias pasitikėjimas parodytas žiniasklaidos priemonėms. Per mėnesį jis dar labiau išaugo ir pasiekė 72 procentus. Antroje vietoje tradiciškai yra bažnyčia. Ja pasitiki 66 procentai apklaustųjų. Trečioje vietoje yra krašto apsauga - 34 procentai. Šiek tiek padidėjo pasitikėjimas Prezidento tarnyba (26 proc.) ir Vyriausybe (25 proc.). Pirmą kartą paklausta nuomonės apie komercinių bankų veiklą. Jais pasitikėjimą reiškia tik 3 procentai respondentų.

NAUJI DIPLOMATŲ PASKYRIMAI

Buvusio Seimo narys socialdemokratas Vytautas Plečkaitis paskirtas Lietuvos ambasadoriumi Ukrainoje. Tokį dekretą pasirašė Prezidentas Algirdas Brazauskas. Kitu dekretu Prezidentas suteikė V.Plečkaičiui Nepaprastotojo pasiuntinio ir įgaliotojo ministro diplomatinį rangą. V.Plečkaitis pakeis nuo gruodžio 1 dienos iš Kijevo atšaukiamą Romualdą Ramošką. 45 metų Vytautas Plečkaitis yra baigęs istoriją Vilniaus universitete. 1990 metais buvo išrinktas Aukščiausiosios Tarybos deputatu. Nepriklausomybės akto signataras. Nuo 1992 metų yra Socialdemokratų partijos narys. 1992 metais V.Plečkaitis buvo išrinktas į Seimą. Dirbo Užsienio reikalų komitete. Šiemet vykusiuose Seimo rinkimuose V.Plečkaitis ne-kandidavo.

Nepaprastotojo pasiuntinio ir įgaliotojo ministro diplomatinis rangas suteiktas Prezidento patarėjui užsienio politikos klausimais Neriui Germanui. Prezidentas taip pat paskyrė ambasadorių Di-

džiojoje Britanijoje Justą Paleckį Lietuvos ambasadoriumi ir Portugalijoje. Ambasadorius Italijoje ir Graikijoje Romanas Podagėlis paskirtas Lietuvos ambasadoriumi Maltoje.

IZRAELIO AMBASADORIUS APIE ANTISEMITIZMĄ

"Neobjektyvūs kai kurių Lietuvos laikraščių pranešimai nepadės tiesti tiltų tarp mūsų", - pasakė Izraelio nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Baltijos šalims Oded Ben-Hur per susitikimą su Lietuvos žydų bendruomenės valdybos pirmininku dr. Simonu Alperavičiumi bei kitais bendruomenės atstovais. "Mane šokiravo spaudoje pasirodę teiginiai, esą, aš, viešėdamas pirmadienį Kaune, pareiškęs, kad Lietuvoje nebeįžvelgiama antisemitizmo." Ambasadorius pažymėjo, kad globalinis žydų naikinimas Lietuvoje nacių okupacijos metais ir atskirų žydų tautybės asmenų veikla sovietų struktūrose, represavuose, beje, ir daugybę jo tautiečių - nepalyginami reiškiniai.

Č.JURŠĖNAS APGAILESTAUJA

Buvusio Seimo pirmininko Česlovo Juršėno nuomone, naujasis parlamentas darbą pradėjo "organizuotai, energingai ir labai produktyviai". Tačiau jis kritiškai vertina Seimo komitetų ir komisijų skaičiaus padidinimą. Seimo vadovybės išplėtimą. Spaudos konferencijoje LDDP frakcijos seniūnas Česlovas Juršėnas tvirtino, kad "praktiškai neliuko vietos opozicijai". Šiuo metu 6 narių Seimo valdyboje yra, pasak jo, tik 1 mažumos atstovas.

Teisėsauga

NTB ĮSTATYMO PROJEKTAS

Po susitikimo su Prezidentu darbo grupės, rengusios Nacionalinio tyrimų biuro (NTB) įstatymą, vadovas Romualdas Ozolas žurnalistams pasakė, jog jis tikisi, kad NTB įstatymas gali būti priimtas iki kitų metų kovo mėnesio. "Realiai biuras galėtų pradėti dirbti kitų metų gegužės mėnesį", - sakė darbo grupės vadovas.

Pateiktame Prezidentui įstatymo projekte numatyta, kad NTB yra Respublikos Prezidentui atsakinga ir Sei-

mui atskaitinga valstybės institucija, kontroliuojanti valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų ir turto administratorių veiklą, susijusią su galimos didelės žalos nacionaliniams interesams darymu. NTB taip pat tirtų faktus apie visų lygių valstybės pareigūnų ir tarnautojų bei turto administratorių piktnaudžiavimą ir korupciją.

SUDARYTA EKONOMINIŲ NUSIKALTIMŲ TYRIMO KOMISIJA

Seime sudaryta ekonominių nusikaltimų tyrimo komisija, kurios pirmininku patvirtintas Tėvynės sąjungos frakcijos narys Sigitas Slavickas. Komisijoje yra įvairių Seimo frakcijų atstovai. Raimundas Rajeckas, Juozas Listavičius, Algimantas Sėjūnas joje atstovauja konservatoriams, Ignacas Uzdavinys - krikščionims demokratams, Rimantas Dagys - socialdemokratams, Egidijus Bičkauskas - Centro sąjungai.

Finansai ir verslas

PIRMASIS PREMJERO ŽINGSNIS VERSLININKŲ LINK

"Lietuvoje bus suteikta teisė uždirbti visiems. Tai ir bus socialiai orientuota vyriausybės politika", - taip ketvirtadienį Verslininkų darbų konfederacijos išplėtiname posėdyje kalbėjo Ministras Pirmininkas Gediminas Vagnorius. Premjeras neabejoja, jog klestintis verslas - tai turtinga valstybė, o pasiturintis pilietis - tai saugi valstybė. Dalis dabar valstybės rankose esančių funkcijų, susijusių su kai kurių programų įgyvendinimu smulkaus ir vidutinio verslo srityje, bus perduotos verslo organizacijoms. Valstybė nuo to nenukentės. G.Vagnorius sakė, kad, deja, ekonomikos valdymas nepakankamai pasikeitė, nors šalyje yra apie 80 proc. privataus kapitalo. Mokesčių administravimas neatitinka dabartinių reikalavimų. Verslas bus skatinamas per specialias programas. Premjeras sakė ketinąs kas trys mėnesiai susitikti su Lietuvos verslininkų darbų konfederacijos atstovais.

JUBILIEJUI RUOŠIASI LIETUVOS BANKAS

Lietuvos banko (LB) valdyba patvirtino Lietuvos banko įkūrimo ir lito išleidimo 75-ųjų metinių minėjimo (Nukelta į 5 psl.)

(Atkelta iš 4 psl.)

renginių programą. Jubiliejai bus švenčiami kitąmet. Ketinama surengti šioms sukačioms skirtą mokslinę konferenciją, išleisti mokslinių straipsnių rinkinį, proginei monetą, pašto ženklus, surengti parodą. Numatyta atidengti atminimo lentą pirmajam Lietuvos banko valdytojui Vladui Jurgučui, ėjusiam šias pareigas septynerius metus - nuo 1922 iki 1929 metų. Lietuvos bankas įkurtas 1922 m. rugsėjo 27 d., o įstatymas dėl lito įvedimo priimtas 1922 m. rugpjūčio 9 d.

AVIAKOMPANIJA "LIETUVA": NAUJI MARŠRUTAI IR LĖKTUVAI

Aviakompanija "Lietuva" nuo ketvirtadienio pradeda reguliarius lėktuvų reisus į centrinės Danijos oro uostą Bilundą. Lėktuvas "Jak-40" maršrutu "Kaunas-Palanga-Bilundas" skraidins keleivius pirmadieniais ir ketvirtadieniais. Aviakompanijos "Lietuva" generalinis direktorius Kęstutis Auryla Eltos korespondentui sakė, kad šiuo dideliu Danijos tranzito centru domisi Klaipėdos krašto verslininkai. Mat, iš Bilundos oro uosto labai patogiai pasiekti kitas Šiaurės Europos šalis. Šiuo metu aviakompanijos "Lietuva" lėktuvai pastoviais maršrutais skraidė į Hamburgą, Oslą, Kristienstadą, Prahą, Budapeštą. Ateinanti pavasari numatoma pradėti savarakiškus skrydžius į Taliną. Aviakompanija "Lietuva" stengiasi atnaujinti turimų lėktuvų parką. Išsimokėtinai (per 7 metus) perka lėktuvą "ATR-42-300", kurio vertė kartu su 6 proc. metų palūkanomis - 6 mln. 503 tūkst. JAV dolerių.

MIŠKUS PRIŽIŪRĖS GENERALINIS URĖDAS

Vyriausybė įsteigė Generalinę miškų urėdiją prie Miškų ūkio ministerijos. Generaliniu miškų urėdu paskirtas Gintaras Gibas, iki šiol dirbęs Miškų ūkio ministerijos sekretoriumi. Naujoji institucija valdys valstybinius miškus, organizuos jų atkūrimą, priežiūrą, apsaugą bei miško išteklių naudojimą. Lietuvoje miškai užima apie 28 procentus visos teritorijos ir sudaro 1 804 000 ha plotą. Vyrauja pušynai.

DONECKAS - VILNIUS

Ukrainos miestas Doneckas tapo Vilniaus užsienio partneriu. Savivaldybių bendradarbiavimo sutartį pasirašė Donecko miesto tarybos pirmininkas Vladimir

Rybak ir Vilniaus meras Alis Vidūnas. Dokumente numatoma tarpininkauti, užmezgant ekonominius ir prekybinius ryšius tarp šių miestų įmonių bei įstaigų, bendradarbiauti kultūros ir turizmo srityse, keistis informacija miesto transporto, švietimo, sveikatos apsaugos klausimais. Doneckas yra vienas didžiausių Ukrainos pramonės bei mokslo centrų. 1.2 mln. gyventojų turinčiame mieste sutelkta beveik ketvirtadalis šalies pramonės.

LABAI GERAI GYVENA TIK VIENAS IŠ 100

Labai gerai savo gyvenimo sąlygas Lietuvoje vertina tik 0,7 iš 100 samdomų darbininkų ir 1 iš 100 verslininkų. Maždaug pusė gyventojų savo gyvenimo sąlygas vertina vidutiniškai, praneša ELTA, remdamasi Lietuvos statistikos departamento duomenimis. Norėdamas patenkinti namų ūkio būtinus poreikius, vienas pensininkas, jo paties nuomone, turėtų gauti 470 litų per mėnesį, kiekvienas verslininko šeimos narys - 774 litus, ūkininko - 531 litą. Per pastaruosius 12 mėnesių sunkumų mokant už butą dažnai turėjo po 22 iš šimto pensininkų ir samdomų darbininkų, 17 iš šimto ūkininkų, 14 iš 100 verslininkų.

PAŠALPOS ŠEIMOMS, AUGINANČIOMS VAIKUS

Nuo gruodžio 1 d. didinant minimalųjį gyvenimo lygį (MGL) iki 100 litų, padidės ir valstybinės pašalpos šeimoms, auginančioms vaikus. Gimus kūdikiui, motinai bus išmokama 6 MGL dydžio (dabar - 600 litų) vienkartinė pašalpa. Ateityje ji priklausys nuo vaiko gimimo dieną galiojančio MGL dydžio. Moterims, besimokančioms mokykloje, besimokančioms mokykloje ir pagal Valstybinio socialinio draudimo įstatymą neštumo ir gimdymo laikotarpiu neturinčioms teisės gauti motinystės pašalpos, kiekvieną mėnesį mokama 0,75 MGL (75 litai) dydžio pašalpa. Tokio pat dydžio šeimos pašalpa kiekvieną mėnesį mokama už kiekvieną iki trejų metų vaiką.

Kultūra

HERBERTO FON KARAJANO STIPENDIJA - LIETUVAITEI

Lietuvių smuikininkė, Liubeko (Vokietija) muzikos akademijos aspirantė Dalia Stulgytė laimėjo prestižinę Herberto fon Karajano fondo stipendiją, "nugalėjusi" 300

konkurentų - smuikininkų iš viso pasaulio. Herberto fon Karajano stipendijos laimėtoja be piniginių premijos pelnė dvejų metų darbo kontraktą garsiajame Berlyno filharmonijos simfoniniame orkestre. Taip pat numatyta, kad Herberto fon Karajano stipendijas laimėję smuikininkas, violončelininkas ir pianistas, susibūrę į trio, turi surengti tris koncertus per metus Berlyno filharmonijoje. Šiuo metu Dalia Stulgytė yra parvykusi į Vilnių. Lapkričio 30-ąją ji gros Nacionalinėje filharmonijoje, Pasaulinei invalidų dienai skirtame koncerte.

DŽIAZO IMPROVIZACIJŲ FESTIVALIS

Vilniuje vyksta XV tarptautinis studentų fortepijoninės muzikos festivalis "Jazz improvizacija'96". Kasmetinį fortepijoninės muzikos improvizacijų festivalį rengia Lietuvos muzikos akademijos studentų sąjunga. Konkursiniame festivalyje žada dalyvauti trylika studentų iš Danijos, Švedijos, Vokietijos, Moldovos, Čekijos, Vengrijos, Baltarusijos bei Lietuvos. "Jazz improvizacija'96" tęsis tris dienas.

Festivalio konkursą sudaro trys turai. Pirmajame konkursantai turi sugroti bliuzą, o antrajame ture jie improvizuoja tradicinio džiazio temomis arba atlieka savos kūrybos kompozicijas. Trečiasis turas, kurio nebevertina komisija, pasak festivalio meno vadovo, žinomo džiazio muzikanto Artūro Anusausko, yra pats įdomiausias. Jo metu dalyviams tenka improvizuoti žiūrovų pasiūlytomis temomis.

MINIATIŪROS IŠ PRIVAČIŲ KOLEKCIJŲ

Lapkričio 28 dieną Vilniuje, Radvilų rūmuose atidaryta senųjų miniatiūrų paroda iš privačių Lietuvos kolekcionuotojų rinkinių. Šią parodą surengė Lietuvos kolekcininkų asociacija ir Lietuvos dailės muziejus. Radvilų rūmuose išstatyti penkių kolekcininkų sukaupti turtai. Parodos stenduose lankytojai pamatys šimtą šešias miniatiūras. Didžioji jų dalis buvo sukurta šio dailės žanro klestėjimo laikotarpiu - XVIII-XIX amžiuose.

Parodoje vyrauja portretinės miniatiūros. Šios parodos atradimas ir savotiška staigmena yra emalio miniatiūra iš Dominiko Levicko kolekcijos - nežinomo XVIII amžiaus dailininko sukurta Barboros Radvilaitės portretas.

ŽODYNE - 380,000 LIETUVIŲ KALBOS ŽODŽIŲ

Savotišku šio mėnesio varduvininku tapo Lietuvių kalbos žodyno septynioliktasis tomas. Jis iškilmingai pristatytas visuomenei lapkričio 27 d. Menininkų rūmuose. Šis 105 spaudos lapų veikalas yra antras pagal dydį šiemet Mokslo ir enciklopedijų leidyklos leidinys. Tačiau pagal savo reikšmę, kaip pažymėjo pristatyme dalyvavę Lietuvių kalbos instituto direktorius akademikas Zigmas Zinkevičius bei kiti žinomi kalbininkai, jis yra vienas svarbiausių reikšminių moksliniame ir kultūriniame gyvenime. 5.000 egzempliorių tiražu išleistame tome paskelbta apie 18 tūkstančių žodžių bei jų reikšmių. Jame baigti spausdinti "U" ir pradėti "V" raidės žodžiai. Šiuo metu iš esmės paruoštas 18-sis žodyno tomas, redaguojamas 19-sis.

Iki 2000-ųjų metų numatoma išleisti visus planuotus 20 tomų. Vėliau ketinama išleisti dar keturis papildomus tomus. Į Akademinių lietuvių kalbos žodyną, kuris pradėtas leisti 1941 metais, bus sudėta apie 380 tūkstančių žodžių.

ARCHEOLOGAI IŠTYRINĖJO 91 KILOMETRO ILGIO RUOŽĄ

Iš ekspedicijos sugrįžo Istorijos instituto archeologai, mėnesį tyrinėję 91 kilometro ilgio ruožą, kuriame numatoma tiesti vamzdyną iš Mažeikių naftos įmonės į Būtingės terminalą. Tai buvo pirmieji tokio plataus masto tyrinėjimai, siekiant užfiksuoti bei išsaugoti materialinės ir dvasinės kultūros paminklus. Vamzdyno trasa bus tikrai 30 metrų pločio, tačiau archeologai žvalgė ir plates-

nus plotus. Juose surasti penki archeologiniai paminklai, kurie bus įtraukti į valstybės saugomų sąrašą. Archeologų nuomone, labai įdomios yra šio tūkstantmečio pradžios gyvenviečių liekanos Skuodo rajono Klauseikių ir Kretingos rajono Senosios Įpilties kaimų teritorijose. Šiose vietose daugiausia būdavo aptinkami piliakalniai, o gyvenviečių pasitaikydavo labai retai. Užtat piliakalnis, aptiktas miške šalia Erslos kaimo Skuodo rajone, kol kas yra tik trečias tokio pobūdžio Lietuvoje. Piliakalnio aikštelė apjuosta akmenimis. Tokios statybos būdingos Švedijai. Tai leidžia daryti išankstinę prielaidą apie baltų ir skandinavų ryšius gilioje senovėje. Neoficialiais duomenimis, pokario laikotarpiu, iki pat pastarųjų metų, dėl statybų ir melioracijos sunaikinta apie 400 vertingų archeologijos paminklų.

VISAI EUROPAI SVARBUS MEMORIALAS

Beveik 100 tūkstančių litų kainuos Saulės mūšio vietos paženklėjimas. 13-ojo amžiaus pradžioje netoli Šiaulių vykusios kautynės, į istoriją įėjusios Saulės mūšio vardu, buvo pirmasis lietuvių laimėjimas prieš kalavijuočius. Šis laimėjimas, anot istorikų, suvaidino svarų vaidmenį stiprinant jauną lietuvių valstybę. Prie Šiaulių miesto savivaldybės sudaryta Saulės mūšio įamžinimo komisija. Vietos paženklėjimo projektą sukūrė architektė Virginija Taujanskienė. Istorijos daktaro Romualdo Batūros nuomone, šis memorialas turėtų būti svarbus ne tik Lietuvai, bet ir visai Europai, nes, jei ne pergalė Saulės mūšyje, sunku nuspėti, kokia šiandien būtų Europa tiek istorijos, tiek ir geografijos požiūriu.

Trakų pilis. J.Žygo nuotrauka

Beata Čiurlionienė

(Tęsinys)

Ten pasodintas medis, o aplink auga gėlės. Visas labai paprasta. Bet ta mus supanti tylą buvo tokia didinga, kviečianti susimąstyti, medituoti, pakilti iš kasdieninės rutinos ir truputį kitaip pasižiūrėti į supantį pasaulį.

Nuo Fatimos pasukom truputį į rytus, į Tomar – labai seną, kryžiuočių 1160 metais statytą pilį ir vienuolyną. Pati pilis labai didelė, puikiai išsilaikiusi, o aplinkui ją plyti senas, bet vešlus sodas. Įstabus, žinoma, ir vienuolynas, išskylantis net per tris aukštus. Jis buvo pradėtas statyti 12-ame amžiuje, bet užbaigtas tik 17-ame. Dėl tos priežasties ten susidarė savotiškas įvairių Portugalijos architektūros stilių muziejus. Pats įžymiausias pilies elementas – manueliniškas langas, vienas iš geriausių šio stiliaus pavyzdžių Portugalijoje.

Ne vieną kartą esu paminėjusi šią sąvoką, tad gal reikėtų truputį paaiškinti šio stiliaus, susiformavusio apie 1490-1520 metus, skiriamuosius bruožus. Manueliniškas periodas – tai pereinamasis laikotarpis iš gotikos į renesansą. Nežiūrint labai trumpo laiko tarpo, šis stilius išsikovojo savo vietą labai greitai ir įtakoją praktiškai visas meno sritis. Pagrindiniai šio stiliaus motyvai daugiausia buvo susiję su jūra ir kelionėmis. Iš esmės architektūra liko gotikinė, tačiau atsirado

daug naujų elementų. Pavyzdžiui, paprastas kolonas pakeitė spiralinės, primenančios jūreivių naudojamą virvę. Architektūroje ir skulptūroje prisidėjo daug dekoratyvinių elementų, ypač aplink duris, langus, balustradas. Tarp jų galima surasti lauro lapų, aguonų galvutėlių, kukurūzų burbuolių, gilių, artišokų, perlų, žvynų, virvių, inkarų motyvų. Visa tai vienaip ar kitaip susiję su to laiko atradimais.

Tomar vienuolyno lango projektas, kurį sukūrė architektas Diego de Arruda, buvo padarytas tarp 1510 ir 1513 metų. Mes buvome skaitę, kad jis – grandiozinis, bet kad tokio dydžio, visiškai neįsivaizdavom. O tų ornamentų gausybė, vienas už kitą gražesni! Visas ornamentas tarsi išauga iš kamštinio ąžuolo šaknų. Toliau kylant į viršų, sutinkami įvairūs augmenijos ir jūros motyvai: koralai, inkaras, virvės, grandinės. Pačiame viršuje – karališkosios emblemos ir Ordino kryžius.

Iš ten patraukėm į Almourol pilį. Visur aplinkui matėsi kariniai daliniai, net neatrodė, kad kažkur gali būti pasislėpusi pati romantiškiausia visoje Europoje pilis. Bet matydami upę žinojome, kad kažkur ji turi būti, nes buvo pastatyta saloje. Ir nenusivylėm. Nusileidus prie upės, atsivėrė nepakartojamas vaizdas: nedidelėje salelėje tupėjo mažutė, grakštutė pilis, iš visų pusių apsupta vešlia augmenija. Į ją galima nuplaukti valtele. O aplink salą visur plytėjo apelsinų giraitės. Bet tik mūsų kelionės pabaigoje įsidrąsinau vieną "pavogti".

Sėkmingai grįžom į viešbutį, nes kelyje nebuvo daug mašinų, ir išsiruošėm į operą. Spektaklis prasidėjo

Tomar. Kryžiuočių pilis

gana vėlai, pusę dešimtos.

Bet tai suprantama, jeigu negali iki pusės aštuonių pavalgyti. Žmonės apsirengę labai įvairiai: vieni labai išsipuošę, moterys su balinėmis suknelėmis, kailiais, o tuo tarpu kiti su džinsais atėję. Iš daugelio nusivylimų, kurie mūsų laukė tą vakarą, pats pirmas buvo salė, kuri labiau priminė stadioną. Parterioje kėdės aptrauktos medžiaga, o balkone – medinės, visai tokios, kaip čia eiliniame stadione. Balkonų turėklų papuošimai padaryti iš aluminio. Tikėjome, kad gal salė bus gera akustikos atžvilgiu. Bet čia mūsų laukė dar skaudesnis nusivylimas. Atrodė, kad projektuotojai darė viską, kad garsas kažkur pradingtų. Dainininkams išėjus į scenos priekį, dar galima buvo klausyti, bet iš jos gilumos tai nieko negalima buvo girdėti. Orkestras irgi nieko gero nepademonstravo, kartais atrodė, kad jie iš viso groja skirtingose tonacijose. Dainininkai nei balsų turėjo, nei aktoriniais gabumais pasižymėjo. Turbūt nieko ir nereikėjo tikėtis iš Moldavų operos. O per pertrauką mūsų laukė dar vienas netikėtumas. Net nespėję išeiti iš salės, visi rūkantieji tuoj pat degėsi cigaretės. Grūstis – baisi, žmonės nori kažkur pajudėti. Bet rūkoriai visai nekreipia dėmesio, mojuoja su cigaretėmis į visas puses ir pelenus krečia ten pat ant grindų. Aš Jūriui net sakiau, kad turbūt daugelis moterų grįžta namo su pradegintais sijonais. Sunku buvo tai suprasti, nes apskritai Portugalijoje labai švaru, net ir nuorukų ant gatvių labai mažai matėsi, nekalbu jau apie popierius ir kitokias šiukšles. Išėję į lauką, radom gal kokį 20 žmonių, išėjusių parūkyti. Apskritai Portugalijoje rūkoma visur. Net ir banke, kalbėdamiesi su patarnau-

toju, klientai rūko.

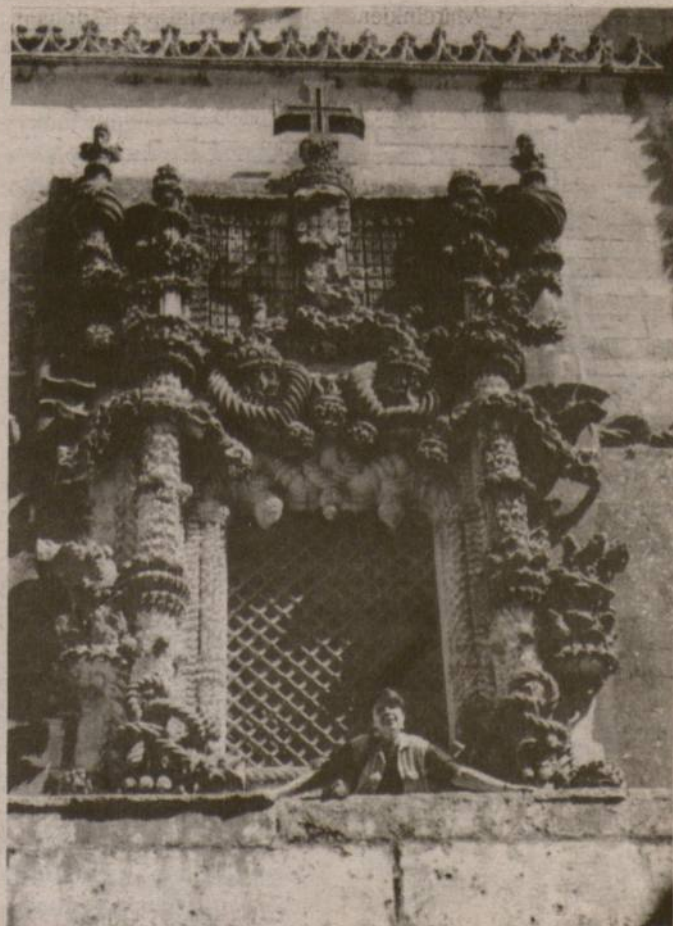
Kovo 22 d. truputį pakeitėm kryptį ir patraukėm į pietryčius nuo Lisabonos. Norėjome pasiekti Evorą, tą kitą miestą-tvirtovę, apie kurį jau truputį minėjau, o pakeityje dar surasti vieną iš daugelio tose vietovėse esančių megalitinių monumentų. Iki ten važiuojom visiškais kaimo keliukais, kai kur visai neasfaltuotais. Bet nesigailėjome, nes pagaliau gavom iš arti apžiūrėti ir paliesti kamštinis ąžuolus. Maždaug nuo tos vietos į pietus prasideda jų giraitės. Jos atrodo labai įdomiai. Kamienas, nuo kurio jau nupjauta žievė, yra tamsiai rudos spalvos, o išsišakojusios šakos pilkos su žaliais lapais. Kai kurie iš jų atrodo tarsi būtų dvasios: ims ir pradės šokti kokį nors tik joms suprantamą, keistą šokį.

Atsiradus prie pačių megalitų, pasijutom lyg kitame pasaulyje. Niekas gerai nežino, kodėl ir kaip tie 95 milžiniški granitiniai akmenys buvo ten suvežti ir sudėti ant to kalniuko apskritimo forma. Ant kai kurių iš jų galima įžiūrėti iškaltus, bet jau sunkiai perskaitomus ženklus. Vienas iš jų savo forma priminė drugelį. Kažką jie turėjo reikšti. Stovėdami tarp jų, pasijutom visiškai užburti tylės, mįslingų akmenų ir ąžuolų. Rodėsi, kad kas nors iš kitos egzistencijos bando kažką pasakyti.

Evora – tolimiausias taškas Portugalijos rytuose, kurį mes pasiekėm. Kaip jau truputį rašiau, tai irgi miestas – tvirtovė, bet daug didesnis negu Obidos, ir be galo gyvingas. Visa gynybinė siena, siekianti romėnų laikus, yra išlikusi.

Fatima. Piemenėliai, pirmieji išvydę stebuklą

Tomar. Įžymusis manueliniškojo stiliaus langas

DIRBAME LIETUVAI IR DEMOKRATIJAI

(Atkelta iš 1-jo psl.)

Suvažiavimas pareiškė padėką dr. J. Geniui už jo 25 metų veiklą Lietuvai.

Dr. Valaitis pateikė suvažiavimui memorandumo dėl Karaliaučiaus krašto projektą, kurį suvažiavimas priėmė. Memorandumas bus išsiųstas JAV prezidentui ir Kongresui.

ALT'os valdybos išdo apyskaitą pateikė izd. J. Gaizutis. Izdas skurdus, o išlaidų daug. Vien tik JBANC išlaikymas per metus kainuoja \$22.000. Izdo globėjų pranešimą skaitė V. Motušis, nurodydamas, kad pajamų ir išlaidų dokumentai yra. Pasisakyta dėl tvarkos. ALT'os fondo pranešimą skaitė Ev. Oželienė. Aukotojų smarkiai mažėja. Vieni išėjo į Amžinybę, kiti savo lėšas nukreipia į Lietuvą, vaikų našlaičių paramai arba politinių partijų veiklai, padėdami joms išsilaikyti prieš buvusius komunistus – LDDP.

Po finansinių organų atstovų pranešimų kilo gyvos diskusijos. T. Blinstrubas sakė, kad savo laiką ALT'ą labai stipriai rėmė, aukėjo Tautos fondui. Jis siūlė Tautos fondo izdą sujungti su ALT'os ir padaryti jį bendrą. Prieš pasisakė ir argumentus pateikė E.Bartkus, dr. Dargis, V.Naudžius, P.Jokubka, V.Bildušas, A.Mažeika ir kiti. Jie visi siūlė Tautos fondą ugdyti, o ALT-ui paieškoti kitų kelių finansams telkti.

AMERIKOS TARYBOS SKYRIŲ ATSTOVŲ PRANEŠIMAI

Žodžiu pranešimus apie savo veiklą skaitė ir aukas įteikė: M. Marcinkienė – Marquette parko, A.Pautienis – Cleveland, Z. Juškevičienė – Cicero, A. Mažeika – Los Angeles. A.Mažeikos pranešimas buvo gana išsamus. Jis plačiai nušvietė skyriaus veiklą, pasakė, kad palaiko glaudžius ryšius su vie-

Ilgametis Los Angeles skyriaus pirmininkas A.Mažeika

tiniais estais bei latviais. Drauge su jais rengia baltų tautų genocido minėjimus, palaiko ryšius su politinėmis organizacijomis, klubais ir atskirais veikėjais. Jis pasidžiaugė, kad į skyriaus veiklą yra įsijungę ir keli jauni žmonės. Tai ALT'os ateitis! Žinant, koks didelis nuotolis skiria Los Angeles ir Chicago, kokios asmeninės kasmetinės kelionės išlaidos, tenka A.Mažeiką sveikinti už jo tokią didelį pasišventimą ALT'os veiklai ir Lietuvai.

J. Plečkaitis pateikė Racine, Wisconsin skyriaus veiklos pranešimą. Visi skyrių atstovai įteikė ir skyriaus auką ALT'os veiklai vystyti. Kiti skyriai pranešimus ir aukas prisiuntė paštu. Buvo ir pavienių aukotojų. Tai Ona Dumčienė, Antanina Repšienė, Petras Jokubka. Iš viso suvažiavimo metu ALT'ai suaukota \$10.000. Bet, kaip išdininkas nurodė gaunamas metinės pajamos iš aukų, tai

gauta tik dalis sumos, reikalingos ALT'os išlaikymui. Taigi finansinė padėtis yra kritiška.

Suvažiavimas pareiškė padėką ALT'os valdybos pirmininkui Gr.Lazauskui už devynių metų pirmininkavimą ir idėjinį pasišventimą ALT'os veiklai bei Lietuvai.

Viktoras Naudžius pristatė naujai išrinktą ALTO valdybos pirmininką dr. J. Račkauską. Jis padėkojo už jam patiktą pirmininko pareigas ir pasižadėjo jas stropiai vykdyti. Naujasis pirmininkas pasakė, kad yra pasirengęs kreiptis į TAUTOS fondą dėl finansinės paramos ALT'os veiklai. Pirmininkas buvo entuziastingai sutiktas ir pasveikintas.

K. Burba perskaitė rezoliucijas, kurias suvažiavimas priėmė. Rezoliucijos bus pateiktos spaudai atskirai.

Suvažiavimo pirmininkas A.Pautienis, jausdamas suvažiavimo nuotaikas, dr. J. Račkauskui palinkėjo įsijungti į ALT'os veiklą ir su ja suaugti. Linkėjimai buvo palydėti sutartiniais plojimais. Suvažiavimas užbaigtas, visiems dalyviams sugedojus "Lietuva brangi".

Ivykio aprašymą užsklendžiant, tenka tarti, kad yra dar ALT'os veiklai pasišventusių asmenų, besirūpinančių Lietuvos valstybingumo išlaikymu ir demokratijos įtvirtinimu. Suvažiavimas vyko darbingai ir darniai. Tenka tik remti ALT'os veiklą ir linkėti jai sėkmės!

Nuotraukos
Zigmo Degučio

KELIONĖ Į SĖKMĘ

Raimonda Mikatavage

Religija

"Būk taikoje su Dievu, kad ir koki tu Jį jauti esant, kad ir kokie būtų tavo triūsai bei troškimai. Triukšmingoje gyvenimo sumaištyje būk taikoje su savo siela."

Tuos, kurie sakosi netikintys į Dievą, galima laikyti keistuoliais. Bet iš kitos pusės, keistuoliais galime laikyti ir tuos, kurie visą savo laiką skiria religijai. Aš, kaip ir daugelis, esu kažkur "per vidurį". Šiame skyriuje – tik mano asmeninė nuomonė. Čia pateikiau tai, ką supratau per ilgus metus ir studijuodama, kas puikiai pasitvirtina mano gyvenime. Tau šitai gali būti priimtina arba ne. Turi pats ieškoti tiesos. Nors niekas niekada nesugebės visko suprasti nei apie Dievą, nei apie gyvenimą, nei apie tai, kodėl vyksta būtent taip, tačiau turi skirti šiek tiek laiko, kad pabandytum suprasti kiek galėdamas daugiau.

Aš tikiu, kad egzistuoja viena Aukščiausioji Esysbė. Nemanau, kad jai svarbu, kaip ji bus pavadinta: Dievu, Buda, Alachu, Tėvu, Jehova ar koku kitu vardu. Titulai Aukščiausiai Esysbei nerūpi. Aš vadinu ją Dievu ir stengiuosi suprasti Kristaus mokymą. Štai kas man turi reikšmės. Tikiu, kad mano dukra, auginama katalikiškoje dvasioje, nė kiek nėra ypatingesnė už mažą musulmonę, protestantę ar žydų mergaitę. Daugumos didžiųjų pasaulio religijų esminis mokymas yra toks: elkis su kitais taip, kaip norėtum, kad jie su tavimi elgtųsi. Kurios nors vienos religijos išpažinimas negali pakeisti mūsų meilės Dievui ir artimui.

Kai kurie žmonės labiau prisiriša prie religinių ritualų, nei stengiasi bendrauti su Dievu. Jie daro viską, ką mano esant reikalinga, kad jaustųsi religingi, tačiau labai mažai laiko skiria maldai, yra nejautrūs kitiems. Kraštutiniais atvejais, meilė religijai sukėlė daug karų. Bet negirdėjau, kad nors kartą būtų kariauta vardan meilės Dievui.

Žinoma, jeigu kuri nors religija tau turi ypatingą reikšmę, yra svarbu ją praktikuoti. Jei jaučiame, kad reikia eiti į bažnyčią, sinagogą ar kurią kitą šventyklą, turime eiti ir pasinerti. Nėra jo-

Tu ir Dievas

kios prasmės sėdėti bažnyčioje ir galvoti apie darbą ar būsimąjį kontrolinį. Daugeliui geriausiai sekasi priartėti prie Dievo, būnant Jo namuose ir garbinant Jį kartu su kitais žmonėmis. Tiesiog nepamiršk, jog svarbiausia yra tai, ką darome, išėję iš tų namų. Svarbiausia, kas dedasi mūsų širdyse ir kaip mes gyvename.

Santykiai su Dievu paliečia visas gyvenimo sritis: žmones, darbą, pasiekimus, laimę. Jeigu vadovausimės Dievo pamokymais, labiau tikėtina, kad būsime laimingi, nes imsime kitaip galvoti apie save ir kitus.

O jeigu mes netikime į Dievą?

Jei tiki, kad šitas pasaulio užkampis prasideda ir baigiasi mumis, tu labai klysti. Jei netiki, kad egzistuoja kažkas didesnis už tave, paklausk savęs: "Ar galiu įrodyti, jog Dievo nėra?" Jei atsakysi "ne", suteiksi sau puikią progą sužinoti apie Jį. Priklausomai nuo to, kuo tiki, o kuo ne, gyvenime esi ten, kur esi. Šitai tinka ne tik žmonėms, bet ir tautoms bei šalims. Jei esi nepatenkintas savo padėtimi, pakeisk įsitikinimus.

"Mane auklėjo, kad Dievo nėra" – joks pasiteisinimas suaugusiam. Niekas mūsų neatleidžia nuo santykių su Dievu. Privalome pasistengti suprasti ir priimti Jo meilę mums. Niekada nevėlu ieškoti tiesos.

"Jeigu tik Jis pats pasirodytų ar duotų kokią ženklą, tada patikėčiau!" Stebuklai atsitinka kasdien, tačiau kai kurie žmonės vis tiek netiki. Būdamas gyvas, Jėzus padarė daug stebuklų, bet vis dėlto buvo tokių, kurie Jį nužudė. Nelauk, kol Dievas pats įrodys savo egzistavimą. Įrodyk Jam save.

Kodėl gerus žmones ištinka nelaimės?

Gal būt galvoji, kad jeigu Dievas yra, tai kodėl gerus žmones ištinka negerai dalykai. Jis tyčia neskaudina mūsų. Jis leidžia, kad kas nors įvyktų, o mes iš to pasimokytume. Dažnai nelaimės turi sustiprinti mus, pamokyti, kokios gali būti elgesio pasekmės, gal net patikrinti.

Kartą mano draugė pasakė: "Jei moteris tampa nėščia, tokia Dievo valia. Jis palaimino ją, duodamas kūdikį." Nemanau, kad tokia nuomonė yra visiškai teisinga.

Dr.J.Račkauskas su nepailstančiomis ALT'os darbuotojomis. Kairėje – Cicero skyriaus vicepirmininkė Z.Juškevičienė, dešinėje – Marquette Park skyriaus pirmininkė M.Marcinkienė

"RUDŲJŲ" GNIAUŽTUOSE

A. a. Balys Brazdžionis

(Tęsinys)

Vienas iš pasvaliečių, gerai pažįstamas gestapininkų tarnas B. itin pasižymėjo savo žiaurumu. Jis stotyje kratydavo keleivių lagaminus, turgaus dienomis kibdavo prie ūkininkų už "draudžiamų prekių" pardavinėjimą, žodžiu, buvo visa siela atsidavęs rudiesiems. Dėl to įsigijo nemažai priešų. Kai tik būdavo turguje, žmonės jį pamatę keikdavo, mindėdami jo vardą.

– Žiūrėkit, tas velnias B. artinasi. – Slėpkit... Nešnekėkit prieš vokiečius... Tai beširdis, daug suėdęs lietuvių...

Išvežtasis Jonas Melnikas pabėgęs nuo nacių, grįžo į savo namus. Keletą dienų pagyvenęs pas savo tėvus, pajuto pavojų, nes mūsų policijos buvo įspėtas, kad gestapas jį seka. J. Melnikas įsigijo ginklą ir per daug nebijojo minėtojo B. Tačiau po vieno susikirtimo turėjo skubiai slėptis svetimoje klėtyje. Čia jis savo ginklo jau neturėjo. Užtikęs jį vos tik pabudusį, B. paleido seriją šūvių. Gestapas neleido nei palaidoti katalikų parapijos kapuose, nei nešti karsto į bažnyčią. Be to, uždraudė kuniigams dalyvauti laidotuviuose ir laikyti mišias.

Nužudytąjį palaidojo savižudžių kapinėse. Motina, apsipliusi ašaromis, kalbėjo: "Ateis laikas, aš Jonelį perkelsiu į katalikų kapines pas tėvą. Gal nebeilgai gestapas mus kamuos". Po to įvykio mieste buvo išklijuoti griežti protestai ir grasinimai gestapui, o ypač B. Kai B. atvykdavo į kurį nors kaimą ar miestelį, tai po to dar daugiau žmonių patraukdavo į miškus. Kartą buvo gauta žinia, kad Daujėnų valsčiuje pasirodė "miškininkų". B. nuvykęs su keliais policininkais surado porą besislaptančių žmonių Birklaimių kaime, pas Suveizdį. Liepė juos suėmus, ten pat palaikyti. Bet tuoj vienas pabėgo. Už tai gestapas siuto, nuvyko į Suveizdžio ūkį, savininką suėmė ir išve-

žė, o trobas paleido ugnimi. Bematant supleskėjo gražūs trobesiai. Tokie įvykiai ne vieną skatino imti ginklą į rankas.

Taip mūsų kampe liuose atsirado miškininkų. Vieni buvo bolševikiniai, kiti lojalūs, neplėšė nieko iš gyventojų. Bet padorieji grįždavo į namus, ramiai dirbdavo kaip ūkininkai. Bolševikiniai "partizanai" ėmė plėsti lietuvių ūkininkus, net ir šaudyti. Šiurpi žinia atėjo, kad Nemunėlio Radviliškio valsčiuje, Papilyje nušauti keli lietuviai. Tai sukrėtė ramius gyventojus.

Slaptoji spauda ir savisauga

Mūsų apylinkėje nelegali spauda ėmė rodytis visai nežymiai. Žinios prieš okupantus visiems buvo labai įdomios, o kiekvienas lietuvis troško gauti į savo rankas slaptą spaudą. Gestapas negalėjo suvokti, iš kur tiek daug mūsų žmonės žino ir drįsta net viešai reikšti neapykantą. Būdavo, sekmadieniais ar turgaus dienomis susirinkę būreliais, vien tik šnekėjo prieš vokiečius.

Šviesuomenei ir miesto žmonėms slaptos spaudos gauti būdavo daug lengviau. Negausūs egzemplioriai ėjo iš rankų į rankas, kol iš jų likdavo tik skuteliai. Buvo nepaprastas džiaugsmas ir tokį gauti.

Kartą į mano rankas pakliuvo humoristinis pogrindžio "Kuntaplis". Tame numeryje radau gerų dainų. Jos mus stačiai žavėjo. Progai pasitaikius, sudainuodavau. O progų buvo daug: krikštynos, vestuvės, vardinės, atlaidai, talkos. Dainuoti tokias dainas buvo labai pavojinga.

Dainas perspausdin-davau šapirografu, perrašinėdavau ir ranka, o jų posmai patekdavo patikimiems pažįstamiems, giminėms ir taip keliaudavo tolyn. Be to, sukūriau dar savo dainą: "Lietuvi, lietuvi, gana tau miegoti, – Tėvynė gi šaukia, kad eitum kovoti". Pacituosiu čia vieną posmą iš pogrindžio "Kuntaplio":

Dvi švilpynės–vienas tonas: Sako, Lietuva – laisva. Viens raudonas, kaip šėtonas, Kitas rudas, kaip šuva.

Dažnai tų dainų posmai būdavo perdirbami. Kiekvienas savaip juos pagrazindavo. Aišku, kad gestapas irgi ne kartą jas girdėjo, bet nežinojo, iš kur tiek daug dainų visi gali mokėti. Manęs niekas neįtarė, nes aš buvau darbaus apsikrovęs ūkininkas.

Slaptoji spauda patraukė visą visuomenę, nes joje skambėjo visų griežtas pasisakymas prieš gestapininkus ir jiems tarnaujančius. Apygardos komendantas Letz net per kelius "Ūkininko patarėjo" numerius rašė straipsnius, kuriuose jos skaitytojams ir platintojams grasino ištremimu ir net sušaudymu. Jo išvedžiojimai ūkininkams buvo aiškūs, kaip diena: norėjo atbaudyti nuo tikėjimo tautos spauda.

Legalioje spaudoje pasirodė atsisaukimas, kurį pasirašė generolas Plechavičius. Trumpai, aiškiai, su pasitikėjimu kvietė stoti savanoriais į organizuojamą Vietinę Rinktinę. Jos tikslas buvo suorganizuoti Lietuvos kariuomenę pagal lietuvišką statutą, kovoti prieš visus krašto ramybės drumstytojus. Slaptoji spauda tuojau pat reagavo, pridėdama savo credo: jos puslapiuose buvo raginama pasitikėti gen. Plechavičiaus gražiu mostu, nes netoli tas laikas, kad okupantų valdžia gali subyrėti, tad reikės savų kovinių jėgų. Slaptoji spauda per visą laikotarpį buvo lyg krypties rodyklė. Jai pritariant, rinkosi į lietuviškas komendantūras šimtai ramių ir lojalių vyrų, savanoriškai stojančių į kariuomenę. Atsirado Lietuvos kareivių pulkai.

Deja, po kelių mėnesių nuo tokių pulkų įsikūrimo, pasirodė brutalus įsakas, kad lietuviški daliniai išskirstomi. Jos nariai pateko po ginklų vamzdžiais! Iš mūsų kampelio dalis išvykusių nebegrižo. Koks liūdnumas prisilgė visus. Vien tik kerštas ir neapykanta pasipylė nacių vardu. Žinios apie žiaurų mūsų nekaltų vyrų nužudymą visų draugų akivaizdoje sukrėtė visus ligi vieno. Dugelis kitų karių pabėgo su ginklais, amunicija, sprogstamomis medžiagomis. Nuo to meto pagausėjo gerai ginkluotų partizanų būriai. Tačiau labai trūko prancūziškų šovinių. Mat visi šautuvai, vokiečių valdžios perduoti Vietinei Rinktinei, buvo prancūziški.

Kaip staiga ėmė žlugti ta didžioji armija Rytų Fronte! Trečiais karo metais ji nebepajėgė tolyn žengti. Teko organizuoti, kaip jie vadindavo, "planingus atsitraukimus". Pačių vokiečių praminta "nepavejamą", bolševikų armija ėjo pirmyn, šaukdama "Ura!".

(Bus daugiau)

"PRIEŠAI ATĖMĖ NE VISKĄ"

Kostas Kaukas

(Tęsinys. Pradžia – 43 numeryje)

Hansas Janužys pasiskiriamas Judrėnų pradžios mokyklos vedėju.

– Darbas nebuvo toks mielas, kokio tikėjau, – sako. – Kartais net labai nusi-bosdavo. Ne vaikų mokymas, ne pamokos. Vaikučiai mieli, smalsūs, geros jų akys. Įkyrėjo direktyvų, juo labiau, kad jas duodavo mažo išsilavinimo žmonės.

Nusprendžiau į jas žiūrėti filosofškai, nesiner-vindamas. Pavyzdžiui, paskyrė mane Judrėnų rinkiminės komisijos pirmininku. Negi atsisakysi, negi trenksi galvą į sieną. Prašau, jei tinkamas, pabūsiu tuo pirmininku. Kas norėjo – balsavo. Ne mūsų reikalas ieškoti rinkėjų.

Vakare atidarę urną pamatėm: daugiausia balsų gavęs prezidentas Antanas Smetona. Antroje vietoje – Adolfas Hitleris. Skambinu telefonu į apskrities rinkiminę komisiją, pranešu. Išgirstu nervingą įsakymą: "Tuos biuletenius sunaikinti! Argi neaišku, kad jie sugadinti?! Skaičiuokite tik liaudies draugų balsus!..."

Artėjant Kalėdoms, mokyklų vedėjus sukvietė į seminarą Tauragėje. Buvo ten ir kažkokia ateistinė paskaita. Paklausiau, kodėl bolševikai, ateistai, skaičiuoja metus nuo Kristaus gimimo? Seminaro vadovai ir lektoriai negalėjo atsakyti. Pašoko rusų politrukas ir paaiškino: "Kol kas skaičiuojame metus, kaip ir visas pasaulis. Kai komunizmas nugalės visus kapitalistus, tada pradėsime skaičiuoti mūsų metus".

* * *

Hansas kaskart labiau įsitikino, kad bolševikijoje viskas paremta apgaule ir tendencingu melu ir kad joje gyventi neįmanoma. Jis buvo prisiskaitęs apie represijas Rusijoje. Viltys, kad – Lietuvoje bolševizmas bus kitoks, geso užuomazgoje. Tai ką daryti?

Vienintelė išeitis – pasišalinti, kol nevēlu. Bet kaip? Vienoje pusėje – naciai, kitoje – bolševikai.

Hansas sugrįžo į gimtinę, gavo žmogaus be pilietybės – staatenlos – pasą. Deja, gimtinėje Hansas nebuvo pageidaujamas. Naciai uždraudė jam gyventi Klaipėdos krašte.

Hansas išvažiavo į Vokietiją. Po kurio laiko per pažįstamus gavo darbo arčiau tėviškės – Karaliaučiuje. Ten

pamilo ir vedė. Iš Rytų artėjant frontui, vokiečiai mobilizavo Hansą apkasų kasti.

– Apsidžiaugiau, kad atvežė šiapus Nemuno, į Bitėnus, – sako. – Mums vadovaujančių rudmarškininkų štabas įsikūrė Martyno Jankaus sodyboje. Mes nakvojome kaimynystėje. Aš seniai žinojau apie M. Jankų, jį gerbiau. Malonu buvo susipažinti. Vakaraus tekdavo su juo pasikalbėti įvairiausiais klausimais. Tai buvo labai malonus žmogus, patriotas, Mažosios Lietuvos patriarchas.

Martynas Jankus be galo bijojo artėjančių bolševikų, nes žinojo apie jų piktadarybes. Jis gerai sugyveno su štabo pareigūnais, kartais juos pavaišindavo net taurele. Jankus sakydavo: "Nežinau, ką padaryčiau, viską atiduodčiau, kad tik Lietuvoje neišgalėtų bolševikai".

Kitą dieną išgirdau besikalbančius rudmarškininkus: "Jei visi vokiečiai būtų tokie patriotai, kaip Jankus, – sako vienas, – tai mums nereikėtų apkasų rausti..." Vakare apie tai papasakojau Jankui. Jis maloniai nusišypsojo.

Mes, keli labiau išprusę darbo tarnybos nariai, per Jankų susidraugavome su štabo pareigūnais, todėl jie leido mums, sutūpusiems aplink radijo imtuvą, net žinių iš užsienio pasiklausyti. Malonu buvo išgirsti, kad naciai pralaimi, gaudu, kad bolševikai laimi.

Koks bus pokario pasaulis?

Apkasus kasė ir daugiau jaunų vyrų iš Karaliaučiaus. Kartą, kai miestą labai subombardavo, mums įsakė grįžti namo, gelbėjimo darbams. Firma, kurioje dirbau, skubiai kraustėsi. Deja, į laivus sveikų vyrų neįleido. Išplaukti galima tik moterims su vaikais, seniems ir sužeistiesiems. Jauni, sveiki reikalingi mieste. Prie laivo aš sušlubavau ir pasakiau: koja sužeista. Dvi seselės paėmė mane už parankių ir nuvedė į laivą. Nežinau, ar jos patikėjo žodžiais, ar norėjo man padėti. Nejauku buvo sumelavus. Guodžiausi tuo, kad ne mano Tėvynės karas, kad aš nenoriu padėti nei naciams, nei bolševikams.

Virtinė laivą išplaukė. Mitom ryžių sriuba. Vaisių vietoje – konjakas. Du laivai buvo subombarduoti ir nuskendo.

(Bus daugiau)

KAS TAPS PREZIDENTU?

Vladas Vijeikis

Geras pažįstamas atkreipė mano dėmesį į gerokai pasenusį "Darbininko" numerį, kuriame Vilius Bražėnas svarsto Valdo Adamkaus kandidatūrą į Lietuvos prezidentus ir jo populiarumą. Jis rašo: "Manau neapsiriksiu teigdamas, jog čia, ypač JAV-se Stasys Baras yra populiariausias išeivijos lietuvių tarpe. Gi "Dirvos" skaitytojų tarpe manyčiau Vladas Vijeikis yra populiariausias ir už Barą, ir už Adamką. Negirdėjau, kad kuris šių dviejų pretenduotų į prezidento postą."

Vilius Bražėnas labai klysta. Nežinau, kaip Stasys Baras, bet aš galvoju ir gana stipriai. O kodėl ne? Žinoma, Brazauskas šaukia, kad reikia pagyventi Lietuvoje tris metus, kad galėtum kandidatuoti. Mat tokį įstatymą "pravedė" Brazausko draugai, kad kuris iš išeivių nedrįstų kėsintis būti prezidentu. Bet įstatyme nepasakyta, kaip gyventi: kūnu ar dvasia? Aš esu išgyvenęs Lietuvoje kūnu 23 metus, o dvasia gyvenu jau pusšimtį metų. Tad ši kliūtis – lengvai nugalima.

Kita kliūtis – Stasys Baras. Jeigu tektų su juo rungtis, reiktų pasispausti. Mat Stasys Baras moka gražiai dainuoti, o apie mano balsą pikti liežuviai nepagarbiai atsiliepia. Žmona maldauja, kad nedainuočiau ir negadinčiau jos muzikinės klausos. Klausantieji mano dainavimo, juokiasi kaip pašėlę. Gal reiktų pasikviesti balso mokytoją? Taigi, svarstau visai rimtai. Kartą net sapnavau, kad tapau prezidentu. Bet priėjęs prie prezidento rūmų, negalėjau rasti rakto. Čia asociacija su atsikimimu, kad užrakinau automobilį su raktu viduje. Teko kviesti raktų specialistą, kad atraktintų. Tad ši kliūtis taip pat nugalima: duris galima atrakinti.

O ką aš daryčiau, tapęs prezidentu? Piemuo pa-

klaustas, ką jis darytų, jeigu taptų karaliumi, atsakė: "Kas rytą valgyčiau blynus su spirgučiais ir raitas ganyčiau." Man irgi patinka blynai su spirgučiais. O į darbą važiuočiau naujais kabilakais. Būtinai pakeisčiau prezidentinę vėliavą. Visi simboliai pavogti iš Anglijos. Toliau pakeisčiau ambasadorių Vašingtone. Paskirčiau savo draugą Florijoną. Būtų daug sutaupyta priešgaisrinei apsaugai, o susitikinėti su valdžios biurokratais galėtų jo žmona. Ji labai mėgsta plepėti, ką iki šiol darė dabartinis ambasadorius. Gal būtų sunku įkalbėti Florijoną. Mat jis nori būti ministru pirmininku. Jis sako: "Žmona visą gyvenimą pirmininkavo. Dabar aš noriu pirmininkauti."

Žinau, kad tapęs prezidentu, rasčiau didžiulį sandėlį dar neišdalintų ordinų. Tuos atiduočiau darželio vaikams. Tegu turi su kuo pažaisiti.

"Dirvai" straipsnių pats neberašyčiau. Pasisamdyčiau sekretorę. Tiesą sakant, dvi. Vieną – negražią, kurią rodyčiau žmonai, o kitą – gražią, tik man vienam.

Stipriai nubausčiau biurokratus (įskaitant ambasadorių Vašingtone), kurie trukdė man gauti pasą. Pats išrašyčiau sau pasą Nr. 1.

Žinoma, visi nori žinoti, ką daryčiau su kyšininkavimu. Čia reikia stipriai pagalvoti. Ar verta gadinti gerai veikiantį biznį?

"Suprivatizuočiau" Meno mokyklą Kaune su visų pelėdom apsuptu kalneliu ir nusipirkčiau už vieną litą. Turėčiau kur pasvajoti apie praėjusius gražius laikus.

Žinoma, tektų pažvelgti ir į ateitį. Neleisčiau parduoti nė vieno žiupsnelio Lietuvos žemės svetimtaučiams. Tegu nuomoja ir moka daug daugiau, negu vietiniai. Taip, kaip dabar viešbučiuose nuo amerikiečių plėšia trigubai.

Neskolinčiau nė vieno cento iš užsienio. Jeigu pritrūktų pinigų, kreipčiausi į mafijozus. Jie turi pakankamai.

Brazauskui leisčiau naudoti jo seną titulą "Lietuvos komunistų partijos generalinis sekretorius".

Kviečiu "Dirvos" skaitytojus pateikti man (kadangi esu populiarius) savo mintis, kaip reikia sutvarkyti reikalus Lietuvoje. Tik nedelskite ir neklausinėkite uošvių nuomonės. Laikas bėga, rinkimai nebetoli.

Rašo viešnia iš Toronto

"RUDENS ROMANTIKA" AR "ŽIEMOS EKSTAZĖ"?

Nijolė Benetienė

Lapkričio 9 d. vakare nepaliaujamai krito balčiausias sniegas. O Dievo Motinos parapijos (Cleveland) didžiojoje salėje vyko choro "Exultate" suruoštas pokylis. Aukštakulniais bateliais, vakarinėmis suknutėmis pasidabinusios moteriškos, spalvingais kaklaraiščiais kaklus suveržę vyriškiai, aukštai iškėlę skėčius, saugodami šukuosenas nuo nesiliaujančio sniego, taikė žingsnelius apsnigtais šaligatviais į "Rudens romantikos" vakarą. Pirmasis sniegas, manau, visada sukelia žavesį, ypač jeigu nereikia vairuoti automobilio. Bet ši kartą niekas į tai per daug nekreipė dėmesio, nes visi skubėjo į šią neeilinę rudens šventę.

Tik įėjus į parapijos didžiosios salės prieangį ir net nespėjus nusimesti snieguotų apsiaustų, visus priėmė kvietė choro vyrai, pilsydami gaivinančius ir svaiginančius gėrimus. Girliandomis ir rudeniškomis medžių šakomis papuoštoje salėje sukinėjosi besišnekučiuojantys svečiai. Scenos viduryje kabėjo choro emblema, kurią sukūrė menininkė Teresė Beržinskienė, o pagamino Ži-

vilė Vaitkienė.

Vakaro programos vadovas Vytas Kliorys, pasveikinęs visus atvykusius į "Rudens romantikos" vakarą, tuoj pat prisiminė snieguotą kelionę į pokylį ir suabejojo, ar tai nebus "žiemos ekstazė", kai reikės grįžti namo. Per daug negaišdamas laiko kalboms, jis priminė kompozitoriaus Mendelsono žodžius, kad apie muziką kalbėti nereikia. Jos reikia klausytis.

Šis choras gyvuoja jau 14 metų. Nuo dabar jis vadinsis dar ir "Exultate" vardu, kurį išsirinko patys choristai.

Choro vadovės R. Čyvaitės-Kliorienės rengiami koncertai visada būna tinkamai pritaikyti. Ir ši kartą jos koncertėlis buvo trumpas ir linksmas, atitinkantis renginio dvasią. Choras savo pasirodymą pradėjo "Exultate Domino" (muz. Zangl). Šis kūrinys tikriausiai ilgai bus atliekamas kaip atspindintis choro vardą. Po to sekė liaudies daina, išplėtotą kompozitoriaus E. Balsio "Lėk' gervelė" ir "Kupolio kupolėlio" (muzika – J. Tamulionio, žodžiai – V. Bložės). Tai buvo

puiki naujieta klausytojams. Besikeičianti dinamika, įdomi interpretacija artima liaudies padavimams ir patarlėms, o dainų žodžiai reikalavo atidaus klausymo.

Gausiais plovimais buvo sutiktas jaunių kvartetas. Saulius Kliorys, Kristina Kliorytė, Simas Laniauskas ir Laura Rukšėnaitė pajvairino vakaro programą, padainuodami R. Čyvaitės-Kliorienės parašytas dainas: "Džiaukis gyvenimu" ir "Daina iš širdies". Gražų dainavimą jie palydėjo suderintais rankų judesiais.

R. Kliorienės parašyti kūriniai yra plačiai žinomi ne tik Cleveland, bet ir visam išeivijos jaunimui, dažnai atliekami įvairių svečių progomis. Paskutinė naujieta, gauta telefonu iš Lietuvos, kad vienas iš R. Kliorienės muzikinių kūrinių sėkmingai skina konkursų laurus ir yra rimtas kandidatas į Pasaulio Lietuvių dainų šventės, kuri įvyks Vilniuje 1998 m. repertuarą.

Solistės V. Bruozytės - Muliolienės ir Ritos Balytės duetas įrodė, kad ne tik žmonių, bet ir katinų kalbą jos supranta.

(Bus daugiau)

V.Bacevičiaus nuotraukoje: dainuoja jaunių kvartetas

V.Bacevičiaus nuotraukoje: šventiško vakaro dalyviai

INŽINIERIUS VINCAS ŽEMAITIS (100-osioms gimimo metinėms)

(Pabaiga. Pradžia - 46 nr.)

Taip mums, Mažosios Lietuvos lietuviams, jis tapo mūsų. Jo priesaką: "Mylėkime vargšę savo seserį- Mažąją Lietuvą ir būkime jos ambasadoriais", kartojame Lietuvos jaunimui, visuomenei ir politikams.

Visa savo publicistine veikla ir leidyba (kurios, tikriausia nesuvokdami jos svarbos, finansiškai nerėmė nei ALT'as, nei Lietuvių Fondas, nei Lietuvių Bendruomenė), V.Žemaitis įtikina, jog tariamos ramybės labui negalima atsisakyti ginti gynybiškai svarbių Lietuvos interesų. Jis įduoda mums į rankas istoriškai ir politiškai pagrįstus argumentus, tarsi kardą tiems interesams ginti. Ši V. Žemaičio veikla yra perspėjimas nueinančiai kairiųjų valdžiai ir priminimas laimėjusiems dešiniams, nes kas negina Lietuvos interesų, tas nevertas jos atstovo vardo.

Kalbėdamas apie savo Tėvą, iškeliavusį į Amžinybę 1983 m. vasario 15 d.,

jo sūnus, kunigas Kęstutis Žemaitis, paveldėjęs meilę Mažajai Lietuvai, prabrėžė: "Jis labai gerai pažino praeitį, bet pagrindinis jo žvilgsnis ir viltis buvo nukreipta į ateitį. To jis šiandien tikrai norėtų iš mūsų visų. Kaip daugelis netikėjo Klaipėdos atgavimu, taip ir Mažosios Lietuvos likimas visuomet gali pasirodyti visiškai kitoks, negu daugeliui dabar atrodo. Bet tai priklausys ne vien nuo išorinių aplinkybių, bet ir nuo to, ką būsime atlikę. Kiekvienas lietuvis ne tik gali būti, bet jau dabar yra "lietuvininkas" širdyje. Mes turime tikrai padėti tai aiškiai, pilnai, sąmoningai išgyventi ir suprasti".

Vinco Žemaičio gyvenimui ir kūrybiniam palikimui, kuris aktualus ir šiandien, įamžinti ir propaguoti, bei Lietuvoje išleisti jo knygas, prie Mažosios Lietuvos reikalų tarybos susibūrė iniciatyvinė grupė, kuri pasiryžusi įkurti V.Žemaičio vardo "Tautotyroso fondą". Vienas iš

artimiausių jo tikslų yra netrukus išleisti V. Žemaičio biografiją. Dėkodami V. Žemaičio sūnams – kun. K.Žemaičiui, Nepaprastajam ir Įgaliotajam ambasadoriui A. Žemaičiui už knygas ir straipsnius, laukiame atsiminimų ir iš šalia V. Žemaičio buvusių jo bendražygių ir pažįstamų šiuo adresu: Mažosios Lietuvos reikalų taryba, A. Jakšto 9–203, 2000 Vilnius, Lietuva.

Mažosios Lietuvos reikalų taryba, aukštai įvertindama V. Žemaičio veiklą jo gimimo šimtmečiui paminėti skyrė šių metų Mažosios Lietuvos dienos (Tilžės Akto) minėjimą. Jis surengtas Vilniuje, lapkričio 29 d.

Iš išeivijos tikiuosi atsiliėpimų į šį rašinį. Jį rašydama naudojausi išeivijos laikraščių – "Draugo", "Tėviškės žiburių", "Naujienų", "Lietuvos pajūrio" ir kt. daugelio metų publikacijomis.

D. Bakanienė
Mažosios Lietuvos Reikalų
Tarybos ats. sekretorė

ŠIŲ METŲ RUDUO ČIKAGOJE – DERLINGAS

Šių metų pirmieji du mėnesiai buvo užderėję gausiais lietuviškais renginiais: koncertais, meno ir foto parodomis, organizacijų suvažiavimais, įvairiais minėjimais bei kitais didesniais ar mažesniais įvykiais. Dauguma tos kultūrinės veiklos būrėsi trijose vietose: Jaunimo Centre ir Balzeko lietuvių kultūros muziejuje Čikagoje bei Pasaulio lietuvių centre Lemonte.

Kadangi Lietuvoje vyko Seimo rinkimai, tai čikagiečiai lietuviai šį rudenį, daugiau negu bet kada anksčiau, susilaukė įvairių žymių politikos veikėjų, kurie čikagiečius ragino balsuoti už savąsias partijas, o taip pat pra-

Ed.Šulaitis

šė pinigėlių jų rinkiminei kampanijai paremti.

Čikagiečius linksmino ir Lietuvos atlikėjai. Čia jau susilaukėme "Keistuolių teatro" iš Vilniaus, buvusių tremtinių ir partizanų ansamblio "Girios aidas". Šiltai buvo sutiktas iš Hamiltono, Kanados atvykęs "Aukuro" Teatras, kuriam vadovauja E. Dauguvietytė-Kudabienė. Šiame teatre šį kartą pasirodė ir du svečiai aktoriai iš Klaipėdos teatro: Eglė Barauskaitė ir Darius Meškauskas.

Į Lemontą buvo atvykusi iš šiltosios Floridos ten gyvenanti rašytoja bei poetė Birutė Pukelevičiūtė. Iš New York atvažiavo apie se-

niai jau mirusį poetą V. Mačernį pakalbėti jo buvęs jaunystės draugas rašytojas, dailininkas, o dabar ir redaktorius Paulius Jurkus. Čikagiečiai susilaukė ir 90-metį mininčio rašytojo Jurgaus Jankaus, kuris nežiūrint savo garbingo amžiaus vis dar nepadeda plunksnos į šaltį.

Daug čia būtų galima išvardinti visokių minėjimų na ir pokylių, kuriuos rengė įvairios organizacijos savo išdų papildymui. Savo pasilinksminimus rengia ir neseniai į šį kraštą atvažiavusieji, kurių kai kas Čikagoje ir apylinkėse priskaičiuoja jau arti 10 tūkstančių. Tai gražus skaičius ir, jeigu jis būtų tikslus, tai tikrai būtų imponuojantis lietuvių būrys. Tačiau naujai atvykusieji dėl vieno ar kitokių priežasčių dar ne taip jau gausiai dalyvauja bendruose lietuviškuose renginiuose. Daugiausia jų galima rasti šeštadienį vakarais jaunimo centre vykstančiuose pasilinksminimuose ir savaitgaliais "Gintaro" baro saliu-kėje Marquette Parke.

Smagu, kad naujųjų emigrantų bangos atstovai vis labiau pastebimi čikagiečių visuomenėje, kultūrinėje, sportinėje ar kitoje veikloje. Čikagos "Lituanicos" vyrų futbolo komandoje 8 žmonės yra iš Lietuvos atvykusieji.

"Keistuolių" teatro aktoriai koncertuoja Čikagoje
Ed.Šulaičio nuotr.

KAIMYNŲ NAUJIENOS

LENKIOJE PAMINĖTA LIETUVOS KARIUOMENĖS DIENA. Pirmą kartą abiejų šalių istorijoje Lenkijos sostinėje buvo paminėta Lietuvos kariuomenės diena. Ta proga Lietuvos ambasada Lenkijoje ir Lietuvos gynybos atašė Varšuvoje majoras Romanas Satkus surengė priėmimą. Į jį atvyko Lenkijos gynybos ministras Stanisław Dobrzański, aukšti Lenkijos prezidento kanceliarijos, Lenkijos užsienio reikalų ministerijos darbuotojai, parlamentarai, Varšuvoje akredituoti užsienio valstybių karo atašė. Svečiai turėjo galimybę susipažinti su ambasadoje veikiančia fotoparoda, pasakojančia apie Lietuvos kariuomenės kelią nuo 1918 metų iki šių dienų, bei Lietuvos ir Lenkijos kariškių bendradarbiavimą.

RYGOJE PASIRAŠYTA BALTIJOS VALSTYBIŲ PREZIDENTŲ DEKLARACIJA. Baltijos valstybės dar kartą pareiškė, kad jos turėtų būti priimtos į NATO pirmajame šios organizacijos plėtimo etape. Lietuvos, Latvijos ir Estijos vadovai Algirdas Brazauskas, Guntis Ulmanis ir Lenartas Meris pasiūlė visoms valstybėms, vienaip ar kitaip susijusioms su NATO plėtimu, aktyviai konsultuotis šiuo klausimu. Visos Europos šalys raginamos kuo skubiau ratifikuoti Europos Sąjungos asociacijos sutartį su Baltijos valstybėmis. Deklaraciją Prezidentai pasirašė po keturias valandas trukusią Lietuvos, Latvijos ir Estijos delegacijų konsultaciją, prie kurių vėliau prisijungė ir patys prezidentai. Dokumente neatsispaudė A. Brazausko pasiūlymas dėl glaudaus trijų šalių bendradarbiavimo piliečių teisių apsaugos srityje. Viena priežasčių teikti tokį pasiūlymą buvo A. Brazausko argumentas, kad 17 tūkst. lietuvių, gyvenančių Latvijoje, negauna šios šalies pilietybės. Spaudos konferencijoje Lietuvos ir Latvijos Prezidentai pareiškė pasiryžę toliau derėtis dėl jūros sienos.

ALGIRDUI BRAZAUSKUI SIŪLOMA SUSITIKTI SU ALEKSANDRU LUKAŠENKA. Baltarusija (Gudija) pageidautų, kad Lietuvos Prezidentas Algirdas Brazauskas gruodžio pradžioje Lisabonoje susitiktų su Baltarusijos Prezidentu Aleksandru Lukašenka. Gruodžio 2-3 dienomis Lisabonoje vyksta Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) valstybių vadovų konferencija. Tokiuose renginiuose įvyksta nemažai dvišalių susitikimų. Atsakydamas į klausimą, apie ką ketinama kalbėti A. Brazausko ir A. Lukašenkos susitikime, N. Germanas sakė, kad Lietuva norėtų atkreipti kaimynų dėmesį į būtinybę pasirašyti readmisijos sutartį tarp abiejų šalių. "Baltarusijos vadovas, matyt, papasakos apie padėtį savo šalyje", - teigė jis. Pasak patarėjo, įvykiai Baltarusijoje yra šios šalies vidaus reikalas, bet Lietuva norėtų, kad situacija kaimyninėje valstybėje plėtotųsi laikantis demokratijos principų.

BALTARUSIJOS AMBASADORIUS TEIGIA, KAD "POLITINĖS AISTROS BLĖSTA". Baltarusijos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Lietuvoje Jevgenij Voitovič mano, kad dabar svarbus jo šalies politikų uždavinys yra įtikinti Europos Tarybą naujosios Konstitucijos reikalingumu žmonėms. Kaip žinoma, Europos Taryba, kurios nare Baltarusija siekia tapti, išsakė skeptiškus vertinimus dėl referendumo priimtose Konstitucijos. Vilniuje surengtoje spaudos konferencijoje J. Voitovič žurnalistams sakė, kad referendume buvo demokratiškai išreikšta liaudies valia, kad "žmonės norėjo tokios konstitucijos, laikydami, jog šiuo sudėtingu metu reikia tvirtesnės valdžios". Baltarusijos ambasadorius nesutiko, kad opozicinės mintys iki referendumo vykusioje agitacijoje buvo nustelbiamos oficialiosios nuomonės. Prieš kurį laiką Lietuvos - Baltarusijos pasienyje sulaukė opozicinio laikraščio "Naša niva" tiražą jis pavadino specialiais agitaciniais lapeliais, kuriuose grubiai ižeistas A. Lukašenka. Platinti tokius lapelius būtų reiškę įstatymo pažeidimą. J. Voitovič sakė manąs, kad po poros savavalių turėtų pagerėti Baltarusijos gyventojų aprūpinimas maisto produktais. Kai kurių prekių, pavyzdžiui, kiaušinių, ėmė stigti todėl, kad kaimyninėje Rusijoje jie tris kartus brangesni. Ambasadorius sakė, kad politinės aistros šalyje dabar blėsta.

A.†A.

VYTAUTUI MIKLIUI

mirus, velionio žmonai BRONEI, sūnui LEONUI, jo šeimai ir visiems artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime

Rūta, Andrius, Andrėja ir Svaja
Pužauskai

Bronė, Algirdas, Vaidas ir Algis-Jonas Pužauskai

CLEVELANDE ir Napylinkėse

RENGINIŲ KALENDORIUS

• GRUODŽIO 7 d. Clevelando Lietuvių Žuvininkų klubas "LITTS ANGERS CLUB" rengia metinę loteriją - balių. Bilietus galima užsisakyti pas klubo narius

• GRUODŽIO 14 d., šeštadienį, 9 v.r. - Susikaupimo diena - rekolekcijos Dievo Motinos parapijos svetainėje. Praves kun. Julius Sasnauskas. Rengia ateitininkai

• GRUODŽIO 24 d. 9 val. vakaro - Bendros Kūčios - Šv. Jurgio parapijos salėje

"DIRVA" - \$35.00 METAMS

"Dirvos" savaitraščio kaina nesikeitė nuo 1991 metų. Tačiau per tą laiką labai išaugo leidybos ir persiuntimo išlaidos. "Vilties" draugijos suvažiavimas, įvykęs rugsėjo 1 d. Čikagoje, pasiūlė pakelti prenumeratos kainą. Draugijos valdyba, apsvačiusi savaitraščio leidimo išlaidas, nustatė, kad nuo 1997 m. sausio 1 d. metinė prenumerata kainuos 35 dolerius, pusei metų - 20 dol., pirma klase metams - 58 dol., oro paštu į užsienį - 110 dolerių. Vieno atskiro numerio kaina - 70 centų.

Nauji prenumeratoriai per šią metų gruodžio mėnesį dar gali pasinaudoti nuolaida, kuri taikoma Spaudos vajeus proga. Jų metinė prenumerata kainuos tik \$20.

OHIO ĮVYKIAI

Gruodžio 5-29 d. Country Lights - Kaimo šviesos, Lake Farmpark, 8800 Chardon Rd., Kirtland. Tel. 216/256-2122 arba 1/800/366-FARM.

Gruodžio 7 d. International Holiday Folk Festival - Tarptautinis švenčių festivalis. Palace Theater, Playhouse Square, Cleveland. Tel. 216/781-4560.

Iki gruodžio 8 d. Dance of the Gods: Indian Art Inspired by Music - Dievų šokis: muzikos įkvėptas indėnų menas. The Cleveland Museum of Art, 11150 East

Blvd., Cleveland. Tel. 216/421-7340.

Gruodžio 6-8 d. Christmas Candlelight Weekend - Kalėdinių žvakučių savaitgalis, French Creek District, Avon. Tel. 216/937-5204.

Gruodžio 7-8 d. Christmas at Frostville - Kalėdos muziejuje. Frostville Museum, 24101 Cedar Point Rd., in the Rocky River Reservation of Cleveland Metroparks. Tel. 216/777-0059. Ger.J.

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 1996 m. lapkričio 23 d. sulaukęs 78 metų amžiaus, mirė mylimas ir brangus vyras, tėvas bei senelis

A.†A.

VYTAUTAS MIKLIUS

Gyveno St. Petersburg, Floridoje. Gimė Lietuvoje - Raseiniuose. Amerikoje išgyveno 47 metus.

Gilame nuliūdime paliko žmoną BRONĘ, sūnų LEONĄ su marčia NANCY, dvi podukras: AUKSĘ VAIČAITIENĘ su vyru RIMU ir RŪTĄ PUŽAUSKIENĘ su vyru ANDRIUMI. Senelio liūdi 10 anūkų.

Nuliūdę žmona, sūnus ir podukros

Psychological Health Center and Alcoholism Treatment Program, Inc.

6315 Pearl Road, Suite 101
Parma Heights, Ohio 44130

Telefonas: (216) 845-9061

Faksas: (216) 845-9062

Dr. Gintautas Z. Sabataitis Psichologas
Priimame "Medicare" ir kitus sveikatos apdraudimus

CLEVELAND PENSININKŲ ŽINIOS

Kalėdinis pensininkų klubo suėjimas įvyks gruodžio 5 d. ketvirtadienį, 2:00 v.p.p. Lietuvių Namų viršutinėje salėje.

Gruodžio mėnesį gimtadienius švenčia šie klubo nariai: Mečys Aukštuolis, Eugenija Bernotienė, Stepas Butrimas, Algirdas Česna, Izabelė Jonaitienė, Antanina Kasperavičienė, Antanas Kazlas, Henrikas Kripavičius, Stasė Miglinienė, Pranas Razgaitis, Vytautas Staškus ir Barbora Žakienė.

Suėjime dalyvaus svečias iš Lietuvos - foto menininkas Juozas Polis. Jis yra penkių spalvotų fotografijos albumų autorius. 1988 metais išleistas albumas "Gimtoji žemė - Lietuva", 1990 m. - "Atgimstanti Lietuva", 1992 m. - "Einu Per Lietuvą", 1994 m. - "Malda Lietuvai" ir 1996 m. "Lietuvos Pajūris". Jau paruoštas spaudai albumas apie Lietuvos teatrus. Juozo Polio nuotraukomis iliustruoti ir kiti leidiniai. Yra išleidę atvirukų rinkinių, plakatų.

J. Polio darbai buvo rodomi darptautinėse parodose ir susilaukė gero įvertinimo. Personalinės parodos buvo ne tik Lietuvoje, bet ir Berlyne, Čikagoje, Cleveland, Medisone ir Maskvoje. Juozas Polis jau sulaukė deimantinio jubiliejaus, bet tebėra energingas, turintis įvairių meninių sumanymų.

Izabelė Jonaitienė papasakos apie lietuvių Kūčių papročius, kurie yra labai gražūs ir verti perduoti mūsų vaikams.

Jonas Kazlauskas

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL TO EAST EUROPE

passports • visas • prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

ATLANTA IMPORT EXPORT

JŪSŲ PASLAUGOMS CLEVELAND'E MŪSŲ ATSTOVAS:

LITMA IMPORT EXPORT

639 EAST 185 STREET
CLEVELAND OH 44119

216-481-0011

SIUNČIAME SIUNTINIUS LAIVU
LABAI SKUBIEMS SIUNTINIAMS - ORO CARGO
AUKŠTOS KOKYBĖS MAISTO SIUNTINIAI

JŪSŲ SIUNTINIUS PRISTATYSIME Į NAMUS
BET KURIOJE LIETUVOS, LATVIJOS, ESTIJOS,
BALTARUSIJOS VIETOJE, O TAIP PAT MASKVOJE,
PATERBURGE IR KALININGRADO SR.

ATLANTA IMPORT EXPORT
(312) 434-2121 arba (800) 775-7363

A.†A.

VYTAUTUI MIKLIUI

mirus, liūdesyje likusius žmoną BRONĘ, sūnų LEONĄ su šeima, podukras AUKSĘ ir RŪTĄ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

*Gertruda ir Česlovas Amolevičiai
Lili Bložienė
Aldona ir Edmundas Drukteiniai
Dana ir Algis Gudaičiai
Bronė ir Algirdas Kremeriai
Roma ir Viktoras Musčiai
Dalia ir Jonas Maurukai
Marytė Miklienė
Gražina Pauliukonienė
Dana ir Jurgis Švedai
Emilija ir Liūdas Valančiai*

A.†A.

VYTAUTUI MIKLIUI

mirus, žmonai BRONEI, sūnui LEONUI ir jo šeimai, podukroms - AUKSEI ir RŪTAI su šeimomis bei visiems artimiesiems gilia užuojautą reiškiamo ir kartu liūdimė

*Vincentina ir Jonas Jurkūnai
Aldona ir Juozas Šulaičiai
Vida ir Dr. V. Tumasoniai
Leokadija ir Juozas Žvyniai*

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SAJUNGOS
St. Petersburgo skyriaus nariui

A.†A.

VYTAUTUI MIKLIUI

Amžinybėn iškeliavus, žmoną BRONĘ - tarybos narę ir visus artimuosius užjaučiame ir kartu liūdimė

*A.L.TAUT. S-gos St. Petersburgo sk.
Valdyba ir nariai*

DIRVA

ĮVAIRENYBĖS

"ĮVAIRENYBIŲ"
ir "OHIO ĮVYKIŲ"
skyrelių vedėjas –
Gerardas JUŠKĖNAS

Nereikėtų daryti neapgalvotų bandymų su gamta. Jų pasekmės būna visai nelauktos. Štai toks pavyzdys. Šimtmečio pradžioje į Floridą bei kitus pasaulio kraštus iš Pietų Amerikos buvo atvežtos jūrinės rupūžės (Bufo marinus). Jas atgabeno cukrinių švendrių augintojai, norėdami apsaugoti švendres nuo kenkėjų. Norėta padidinti švendrių ir cukraus derlių. Deja, tai nepavyko.

Tos jūrinės rupūžės užauga iki 7 colių (17,78 cm) dydžio ir sveria daugiau negu 3 svarus (1.36 kg). Jos jau

užtvindė dalį Australijos. Jos gąsdina turistus Karibų salose. Retkarčiais jos užmuša savo nuodais šunis Floridoje. Nuodai yra labai stiprūs: šunys nugaišta per kelias minutes. Taip tos jūrinės rupūžės, atgabentos kovai su kenkėjais, pačios tapo kenkėjomis.

Bufo marinus užpalkalyje akių turi galias raupuotus liaukas, nusitęsiančias per nugarą. Liaukose yra balsvas toksinas – nuodas, kurį rupūžė išleidžia, pajutusi pavojų. Aišku, šuo susivilioja pagunda palaižyti jūrinę rupūžę. Tačiau tai šuniui dažniausiai

tragiškai baigiasi.

Atsirado žmonių, kurie bando tuos nuodus naudoti aistroms ir haliucinacijoms sukelti (aphrodisiac). Prieš keletą metų buvo pasklidęs gandas, kad laizantieji tas rupūžes žmonės sulaukia haliucinacijų.

Ger.J.

(Bus daugiau)

"DIRVAI" AUKOJO:

A.Mackevičius, Kew G., NY \$40
A.Yankus, Rochester, NY \$30
Lietuvių Moterų Klubų federacijos Waterbury, CT klubas \$25
A.Puteris, Toronto, Can. \$25
D.Kaškelienė, Los Ang. CA \$20
V.Tervydis, Collinsville, IL \$20
V.Laniauskas, Palos H., IL \$20
P.F.Endzelis, Riverton, IL \$20
R.Buzėnas, Henderson, NV \$20
I.Stankus, Cleveland, OH \$20
J.Slivinskas, Indialantic, FL \$15
S.Butrimas, Cleveland, OH \$15
V.Buinienė, Blue Bell, PA \$10
A.Karsokas, Cleveland, OH \$10
J.Malskis, Cleveland, OH \$10
V.Vaškys, Cronsville, MD \$10
V.Vasikauskas, Semin, FL \$10
J.Staškus, St.Pete Beach, FL \$10
I.Galinis, Lemont, IL \$10
V.Grincius, Cleveland, OH \$10
M.Gruzdys, Bay Vill., OH \$10
M.J.Strasdas, Jupiter, FL \$10
R.Selenis, Livonia, MI \$5

Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame

! VIENKARTINIS ATPIGINIMAS ! JAV LB Kultūros Tarybos SPAUDOS VAJUS Atpiginta metinė prenumerata naujiems skaitytojams:

DIRVA.....\$20.00 (pilna kaina –
P.O. Box 19191 \$ 30.00)
Cleveland, OH 44119-0191

DARBININKAS.....\$20.00 (pilna kaina –
341 Highland Blvd. \$ 35.00)
Brooklyn, N.Y. 11207

DRAUGAS.....\$65.00 (pilna kaina –
4545 W. 63rd Street \$ 95.00)
Chicago, IL 60629

EGLUTĖ.....\$10.00 (pilna kaina –
13648 Kickapoo Trail \$ 15.00)
Lockport, IL, 60441

BRIDGES.....\$15.00 (pilna kaina –
LAC, Inc., Treasurer (dviem metams 25.00) \$ 18.00)
1927 W. Boulevard
Racine, WI 53403

LITUANUS.....\$8.00 (pilna kaina –
6621 S.. Troy Street \$ 10.00)
Chicago, IL 60629

! Puiki dovana Kalėdų proga !

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

866 E. 200 th St.

Sat.: 8 am to 4 pm

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

TRANSPAK

– nuo š.m. gruodžio 2 d.

persikelia į "Draugo" patalpas: 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629. Tel.: 773-838-1050

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus
Skubiems siuntiniams – AIR CARGO

Komercinės siuntos – pagal susitarimą.

Pinigai pervedami doleriais. Nuo išsiuntimo dienos
į gavėjo rankas per 2 - 5 dienas

MAISTO SIUNTINIAI

Du patys populiariausi: 55 svarai įvairaus maisto už
\$98 ir šventinis siuntinys už \$39

\$98 – rūkytos dešros, mėsos konservai, šprotai, vaisių
sultys, margarinas, aliejus, sūris, sausainiai, tirpi kava,
malta kava, kakava, arbata, cukrus, ryžiai, makaronai,
razinos, majonezas, riešutai, žirneliai, agurkai,
šokoladas, aspirinas, vitaminai – 55 svarai (25 kg.)

\$39 – tirpi kava, malta kava, arbata, kakava, vaisių sultys,
sausainiai, aliejus, mėsos konservai aspirinas, vitaminai.
Jums pageidaujant, atsiųsime smulkia informaciją.

Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.

TRANSPAK, 2638 W. 69TH ST.

CHICAGO, IL 60629

TEL. 312-436-7772

ROTA DEGUTIENĖ, 28262 Chardon Rd

Willoughby Hills, OH 44092

Tel. 216- 943-4662

Mūsų atstovybė Lietuvoje: Vilnius 26-28-27, 26-24-27

Born To Travel

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)
CLEVELAND, OH 44122

Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980

Fax: (216) 831-5028

LIETUVA – 1996

Skrydžiai į Vilnį dar vis geriausiomis kainomis

Atstovaujame FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas
Bendradarbiaujame su Lietuvos Avialinijomis

RITA STAŠKUTĖ

MATAS & ASSOCIATES

RITA MATAS • Broker • G.R.I. • Licensed Real Estate Appraiser

17938 Neff Road
Cleveland, OH. 44119
(216) 486-2530

2412 Cedarwood Road
Pepper Pike, Oh. 44124
(216) 473-2530

ADV. VYTAS MATAS teisinis patarėjas

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
teikianti jankia atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA

Lithuanian Credit Union
Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119 481-6677

DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį

ir ketvirtadienį ----- 9:00 v.r. – 4:00 p.p.

penktadienį ----- 9:00 v.r. – 6:00 p.p.

šeštadienį ----- 9:00 v.r. – 12:00 p.p.

sekmadienį parapijoje --- 11:00 v.r. – 12:00 p.p.

Kiekvieną taupomojį sąskaita federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000